

การท่องเที่ยวเชิงภูมิรัฐศาสตร์: กรณีศึกษาลาดักห์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

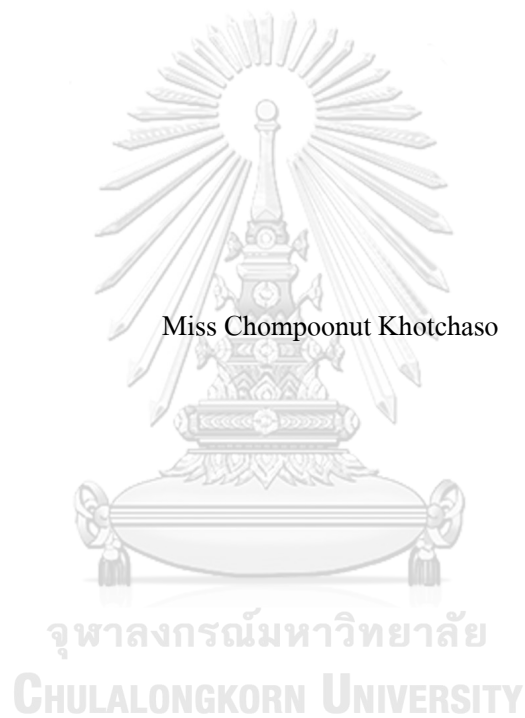
สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

GEOPOLITICAL TOURISM: A STUDY OF LADAKH

Miss Chompoonut Khotchaso

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in International Relations

Department of International Relations
FACULTY OF POLITICAL SCIENCE

Chulalongkorn University

Academic Year 2021

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อสารนิพนธ์	การท่องเที่ยวเชิงภูมิรัฐศาสตร์: กรณีศึกษาลาดักห์
โดย	น.ส.ชมพูนุท คชโส
สาขาวิชา	ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	อาจารย์ ดร.ภาณุภัทร จิตเที่ยง

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

.....	ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนันท์ คุณมาศ)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร.ภาณุภัทร จิตเที่ยง)	
.....	กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กษิร จีฬเป็นสุข)	

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ชมพูนุท คชโส : การท่องเที่ยวเชิงภูมิรัฐศาสตร์: กรณีศึกษาลาดักห์. (GEOPOLITICAL TOURISM: A STUDY OF LADAKH) อ.ที่ปรึกษาหลัก : อ. ดร. ภาณุภัทร จิตเที่ยง

ลาดักห์เป็นเมืองหนึ่งที่ซ่อนตัวอยู่ในหุบเขาและเทือกเขาที่สลับซับซ้อนกัน ในทางเหนือของประเทศอินเดีย เป็นพื้นที่ชายแดนที่รายรอบไปด้วยความขัดแย้งในทางการเมืองระหว่างประเทศจากเพื่อนบ้านอย่างจีนและปากีสถาน โดยเฉพาะจีนที่ได้เกิดการกระทบกระทั่งกันมาตั้งแต่ครั้งอดีตจนถึงปัจจุบันจากการพยายามแย่งชิงพื้นที่และอ้างสิทธิ์เหนือดินแดนบางส่วนของลาดักห์ ลาดักห์จึงได้ถูกทำให้เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่รัฐบาลภายใต้ยุคของชาวหะลาล เนห์รู อินทิรา คานธี มานโมฮัน ซิงห์ และนเรนทรา โมดิ ได้นำมาใช้เพื่อสร้างอำนาจให้แก่อินเดียด้วยการทำให้เป็นพื้นที่ท่องเที่ยว โดยประโยชน์ที่จะได้จากการท่องเที่ยวก็คือการนำมาซึ่งการพัฒนาโครงสร้างของพื้นที่ให้เจริญ ไม่ว่าจะเป็น ระบบสาธารณูปโภค ระบบขนส่งและคมนาคม การศึกษา เศรษฐกิจ ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่ รวมไปถึงการทำพื้นที่ที่รกร้างว่างเปล่านั้นเต็มไปด้วยผู้คนซึ่งก็คือนักท่องเที่ยวจากหลากหลายประเทศ โดยที่อินเดียใช้ประโยชน์จากภูมิรัฐศาสตร์ของลาดักห์ที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติอันสวยงาม มีทรัพยากรทางรากฐานทางวัฒนธรรมที่แปลกใหม่ชวนค้นหาสำหรับโลกภายนอก เพื่อดึงดูดให้เกิดการเดินทางเข้าไปยังพื้นที่ จากสถานที่ที่ไม่ค่อยมีใครเคยได้ยินชื่อ จนกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักในหมู่นักเดินทางมากขึ้น

การดำเนินนโยบายของอินเดียแสดงออกถึงการมีสิทธิดำเนินนโยบายจากเจ้าของพื้นที่ ด้วยการลงทุน การพัฒนาในพื้นที่ และเป็นการตอกย้ำถึงเขตแดนและอาณาบริเวณด้วยการใช้พยานอย่างนักท่องเที่ยวที่ต้องเดินทางเข้าประเทศอินเดียเพื่อไปยังเมืองลาดักห์ให้เป็นหลักฐานที่ประจักษ์ต่อเวทีโลก แต่เมื่อลาดักห์กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อและมีความสำคัญก็ส่งผลกระทบต่อจีน เพราะนั่นแสดงว่าจีนต้องมีท่าทีที่ระมัดระวังในการดำเนินนโยบายต่อพื้นที่สาขาวิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ลายมือชื่อนิสิต
ปีการศึกษา 2564 ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

6380033124 : MAJOR INTERNATIONAL RELATIONS

KEYWORD: Geopolitical Tourism, Geopolitical, Tourism, Ladakh, India, China

Chompoonut Khotchaso : GEOPOLITICAL TOURISM: A STUDY OF LADAKH.

Advisor: Dr. BHANUBHATRA JITTIANG

Ladakh is a city in Northern India surrounded by valleys and mountains but has been mired in the international political conflict between India and neighboring China and Pakistan. China, in particular, has long disputed with India and attempted to claim certain parts of Ladakh territories, citing historical reasons. To take a full claim over the territories, the Indian governments under Jawaharlal Nehru, Indira Gandhi, Manmohan Singh, and Narendra Modi have used tourism to consolidate power over the disputed land.

The advantage of tourism is that it will contribute to the development of local infrastructures, including public utilities, transportation, education, and the growth of the economy and local people's living conditions. India benefits from Ladakh's rich in stunning natural resources and attractive unique culture that draw tourists to the area, making it a more well-known tourist destination that most people had not heard of before.

India's strategic tourist actions demonstrate India's sovereign right over investment and development policies in the disputed area. It also emphasizes India's borders and territory at the global level that tourists must travel only through India to visit Ladakh. Ladakh's status as a well-known and vital tourist destination eventually affected China, making the Chinese government more cautious in implementing policies on the China-India border. If China takes a risky and aggressive stance, the world will condemn it as invading other countries' territories and

Field of Study: International Relations Student's Signature

Academic Year: 2021 Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทุกท่านที่ได้สอนถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้ผู้เขียนได้เข้าใจในเนื้อหา และมองเห็น โลกใบนี้ในมุมมองใหม่ที่ผู้เขียนไม่เคยได้สัมผัสมาก่อน อาจารย์ที่เป็นบุคคลสำคัญอีกท่านหนึ่งคือที่ปรึกษาการเขียนงานวิจัยคือ อาจารย์ภาณุภัทร จิตเที่ยง ขอบพระคุณที่ท่านมีความอดทนและใจเย็น คอยชี้แนะแนวทางให้ผู้เขียนเข้าใจภาพของการเขียนงานวิจัยและหนทางที่จะทำให้สำเร็จ ท่านยังคอยเคียงข้างผู้เขียนให้สามารถส่งงานได้ทันตามเวลาที่กำหนด ท่านเป็นบุคคลหลักที่ทำให้งานของผู้เขียนลุล่วงมาได้ด้วยดี

นอกจากนี้ หัวใจสำคัญของความสำเร็จของผู้เขียนจะขาดกำลังใจไปไม่ได้ กำลังใจที่ไม่มีวันหมดนั้นมาจากครอบครัวของผู้เขียนที่เปรียบเสมือนบ่อน้ำที่ไม่เคยแห้งเหือด เมื่อผู้เขียนเหนื่อย ท้อ หิว กระหายกำลังใจและการสนับสนุน ผู้เขียนรู้เสมอว่าจะกลับไปพักผ่อนให้ร่างกายและหัวใจได้เต็มเต็ม และมีพลังกลับมาสู้ต่อได้จาก “บ้าน”

กลุ่มเพื่อนสนิทอันเป็นที่รักของผู้เขียนก็เป็นเช่นคนที่คอยให้การสนับสนุนอยู่เบื้องหลัง พวกเราผ่านการเล่าเรียนมาด้วยกัน ผ่านช่วงเวลาต่างๆที่ระหว่างทางเคยคิดว่าจะผ่านกันมาไม่ได้ แต่วันนี้พวกเราก็เข้าใจความสำเร็จด้วยกันทั้งหมด ขอบคุณที่คอยรับฟัง ให้คำปรึกษา และให้ผู้เขียนได้เป็นคนให้คำปรึกษาเพื่อเสริมพลังพวกคุณกลับไปด้วยเช่นกัน ขอบคุณที่ไม่ทิ้งกันไปไหน แม้ตัวจะไกล แต่ความใกล้ชิดพวกเรายังคงเหมือนเดิม ขอบคุณอะไรก็ตามที่พาพวกเรามาเจอกัน ยินดีที่ได้รู้จัก รักและคิดถึงเสมอ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ชมพูนุท กชโส

สารบัญ

	หน้า
.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ	ฉ
บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของหัวข้อการวิจัย	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
ทบทวนวรรณกรรม	4
กรอบการวิเคราะห์.....	8
ขอบเขตการศึกษา	11
ระเบียบวิธีวิจัย	12
ประวัติศาสตร์ของลาดักห์	12
ลาดักห์กับการท่องเที่ยว.....	17
ผลประโยชน์จากการพัฒนาลาดักห์เป็นพื้นที่ท่องเที่ยว	29
สรุป	33
บรรณานุกรม	37
ประวัติผู้เขียน	44

การท่องเที่ยวเชิงภูมิรัฐศาสตร์: กรณีศึกษาลาดักห์

Geopolitical Tourism: A Study of Ladakh

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของหัวข้อการวิจัย

ลาดักห์ (Ladakh) เป็นภาษาท้องถิ่นที่แปลว่าดินแดนแห่งขุนเขา (Pandey, 2019) ในฐานะแคว้นของประเทศอินเดีย ลาดักห์เคยเป็นส่วนหนึ่งของรัฐจัมมูห์และแคชเมียร์ แต่ปัจจุบันเป็นดินแดนสหภาพ (Administration, 2022) ที่ขึ้นตรงต่อรัฐบาลกลางอินเดีย มีเมืองใหญ่อยู่สองเมืองคือ เมืองเลห์ (Leh) ซึ่งเป็นเมืองหลวง และเมืองคาร์กิล (Kargil) ที่เป็นเมืองใหญ่อันดับสองของลาดักห์รองจากเมืองหลวง เมืองเลห์มีผู้อยู่อาศัยอยู่ประมาณ 65,927 คน แต่จากการสำรวจในปี ค.ศ. 2018 มีผู้อยู่อาศัยอยู่เป็นการถาวรเพียงประมาณ 35,807 คน (Phunsog et al., 2020) แคว้นลาดักห์ตั้งอยู่ท่ามกลางหุบเขาที่ล้อมรอบไปด้วยเทือกเขาคาราโครัมตอนเหนือและเทือกเขาหิมาลัยตอนใต้ และเป็นพื้นที่ความขัดแย้งระหว่างสามประเทศคืออินเดีย ปากีสถาน และจีน โดยมีสาเหตุมาจากการแย่งชิงพื้นที่นี้ตั้งแต่อดีต แคว้นลาดักห์มีรากฐานทางวัฒนธรรมมาจากทิเบต นับถือศาสนาพุทธนิกายมหายานและมีองค์ดาไลลามะเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจตามแบบฉบับของทิเบตเนื่องจากเคยเป็นส่วนหนึ่งของทิเบตมาก่อน แต่ถูกผนวกรวมเข้ากับแคว้นแคชเมียร์และลงนามเข้าเป็นส่วนหนึ่งของประเทศอินเดียในปี ค.ศ. 1947 ต่อมาเมื่อจีนเข้ายึดครองทิเบตได้สำเร็จ จึงใช้ข้ออ้างทางประวัติศาสตร์เพื่อจะช่วงชิงลาดักห์กลับเข้าเป็นของจีน พื้นที่แคว้นลาดักห์จึงกลายเป็นพื้นที่พิพาทของสามประเทศจนกระทั่งถึงปัจจุบันลาดักห์ก็ยังเป็นพื้นที่ที่มีความเปราะบางภายใต้การปกครองของอินเดีย จีนไม่ได้ส่งกองกำลังทหารมาตั้งประจำการตามเส้นชายแดน มีเพียงการตั้งกองกำลังทหารของกองทัพอินเดียและกองทัพปากีสถานกระจายอยู่ทั่วพื้นที่

ความขัดแย้งตั้งแต่อดีตนั้นเริ่มจากการที่ผู้นำของแต่ละประเทศมองเห็นลาดักห์เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ เพราะเป็นดินแดนที่เข้าออกได้หลายทาง มีแหล่งกำเนิดแม่น้ำ และเป็นรากฐานของวัฒนธรรมความเชื่อขนาดใหญ่สองศาสนาอย่างพุทธและอิสลาม สำหรับแคว้นจัมมูห์และแคชเมียร์ตั้งแต่สมัยของราชวงศ์โดกราในช่วงปี ค.ศ. 1834 ได้เล็งเห็นว่าลาดักห์ คือ เส้นทางสายย่อยของเส้นทางสายไหม (Silk Road) ที่สามารถเชื่อมต่อกับทิเบตและจีน และเมืองคาร์กิลที่อยู่ภายใต้แคว้นลาดักห์เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างรัฐพุทธและรัฐอิสลามอย่างแคชเมียร์ได้เป็นชุมทางของตลาดสินค้าบนเทือกเขา เปรียบเสมือนตลาดท่าเรือที่เป็นทั้งท่าหน้าสำหรับเรือประมงจะถ่ายเทลำเลียงอาหารและสินค้าอื่นเพื่อนำเข้าและส่งออก ขณะเดียวกันก็เป็นตลาดขนาดย่อมหรือใหญ่แล้วแต่พื้นที่สำหรับให้

ลูกค้าไปเลือกซื้ออาหารสดที่เพิ่งถูกลำเลียงออกจากเรือหรือสินค้าอื่นๆตามความต้องการ ลาดักห์จึงเหมาะสมต่อการครอบครองเพื่อทำให้เป็นเส้นทางการค้าขายกับรัฐอื่น สำหรับปากีสถาน ตั้งแต่คาร์กิลมาจนถึงแคชเมียร์คือพื้นที่ที่มีคนนับถือศาสนาอิสลามเป็นจำนวนมาก ด้วยมีความเชื่อในศาสนาทางศาสนาองค์เดียวกัน หากได้ครอบครองก็สามารถรวบรวมเข้ากับปากีสถานเพื่อขยายพื้นที่สร้างให้เป็นชุมชนมุสลิมขนาดใหญ่และเป็นการเสริมสร้างอำนาจของชาวมุสลิมให้แข็งแกร่งเนื่องจากการขยายอาณาเขตและจำนวนประชากร สำหรับจีนแล้ว ทิเบตเคยเป็นรัฐอิสระที่ถูกครอบครองโดยลาดักห์ แต่เมื่อจีนเริ่มสงครามกับทิเบต องค์ดาไลลามะผู้นำทางจิตวิญญาณของทิเบตอันทรงอิทธิพลและชาวทิเบตบางส่วนก็ได้ลี้ภัยไปยังลาดักห์ด้วยความช่วยเหลือของอินเดีย สร้างความไม่พอใจให้แก่จีน เมื่อจีนสามารถครอบครองทิเบตได้ก็ต้องการอ้างสิทธิเหนือพื้นที่อักไซ-ชิน (Aksai-chin) อันเป็นบริเวณชายแดนที่มีอาณาเขตทับซ้อนระหว่างลาดักห์และทิเบตทั้งสองรัฐ และเป็นจุดกำเนิดแม่น้ำที่อยู่พื้นราบหลายสาย จนเกิดเป็นสงครามระหว่างจีนและอินเดีย แต่ในที่สุดจีนก็ได้รับชัยชนะเหนือดินแดนอักไซ-ชิน ดังนั้นตามความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ ลาดักห์จึงเป็นดินแดนที่เคยเป็นสนามรบด้วยถูกแย่งชิงระหว่างสามประเทศ คือจีน อินเดีย และปากีสถาน และความขัดแย้งยังคงปรากฏให้เห็นอยู่เสมอมา

อย่างไรก็ดี ในปัจจุบัน เมืองเลห์ได้กลายมาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมในหมู่นักท่องเที่ยวจากทั่วทุกมุมโลกรวมไปถึงคนอินเดียเอง (Thomas, 2016) จากผลการศึกษาในปี ค.ศ. 2018 พบว่ามีนักท่องเที่ยวต่างชาติรวมไปถึงคนอินเดียได้เดินทางเข้าไปที่เมืองเลห์ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2014 จนถึงปี ค.ศ. 2018 เพิ่มขึ้นในทุกๆปี โดยเฉลี่ยเป็นจำนวนประมาณสามแสนคน หากเดินทางไปที่เมืองเลห์จะมีพบว่าการกำลังมีการก่อสร้างโรงแรมเป็นจำนวนหลายแห่ง มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ท่องเที่ยวไปยังแคว้นลาดักห์ด้วยการแบ่งปันประสบการณ์อย่างแพร่หลายในอินเทอร์เน็ตโดยนักเดินทาง ในฤดูหนาวเป็นฤดูที่นักท่องเที่ยวจากเมืองร้อนจำนวนมากต้องการไปสัมผัสสภาพอากาศหนาวเย็นของหุบเขาคาโรรัมและหิมาลัย แต่เป็นช่วงที่ค่อนข้างมีอุปสรรคเนื่องจากในทางอากาศ นักท่องเที่ยวไม่สามารถคาดเดาสภาพอากาศได้ มีการเปลี่ยนแปลงและยกเลิกเที่ยวบินไปยังเมืองเลห์แทบทุกวันจากพายุหิมะ (Kumar, 2019) ในทางบกมีหิมะถล่มตามเส้นทางการค้าทำให้ไม่สามารถขนส่งลำเลียงอาหารได้ นักท่องเที่ยวมักจะมีข้อจำกัดในการเลือกรับประทานอาหารจากการขาดวัตถุดิบประกอบอาหาร รวมไปถึงการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวก็ต้องพบกับอุปสรรคจากเส้นทางที่พาดผ่านตามหุบเขาที่ลื่นและอันตราย ผู้นำทางขับรถต้องมีประสบการณ์และเชี่ยวชาญในเส้นทางอย่างมาก หากโชคไม่ดี

นักท่องเที่ยวก็จำเป็นต้องยกเลิกการเดินทางในแต่ละวันเนื่องจากถนนมีหิมะถล่ม รถยนต์ไม่สามารถเดินทางผ่านไปได้

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการเดินทางท่องเที่ยวที่แคว้นลาดัคห์มีอุปสรรคจากสภาพอากาศ และมีความเข้มงวดในการเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่เปราะบางจากการต้องขอใบอนุญาตเข้าพื้นที่ทั้งขาเข้าและขาออก แต่ก็ยังมีนักท่องเที่ยวล้นหลามไปเที่ยวแคว้นลาดัคห์อย่างไม่ขาดสาย การจะไปเที่ยวในสถานที่ในคุ้มครองของลาดัคห์ [Ladakh Protected Area Permit (PAP)] อย่างทะเลสาบแปงก่องจำเป็นต้องขออนุญาตล่วงหน้าก่อนเดินทางอย่างน้อยหนึ่งวันจากทางการลาดัคห์เพื่อให้ได้รับใบอนุญาตเข้าพื้นที่ [The Inner Line Permit (ILP)] เมื่อจะเดินทางออกจากเมืองเลห์จะเจอด่านตรวจใบอนุญาต และเมื่อเข้าใกล้เขตทะเลสาบจะเจอด่านตรวจที่เป็นค่ายทหารเพื่อตรวจใบอนุญาตเข้าพื้นที่อีกครั้ง ผู้ที่ไม่จำเป็นต้องขออนุญาตมีเพียงพลเมืองชาวจัมมูร์และแคชเมียร์ และพลเมืองลาดัคห์เท่านั้น สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้เขียนเกิดคำถามถึงสาเหตุของปรากฏการณ์นี้ เหตุใดจากพื้นที่ที่มีความขัดแย้ง มีการตั้งฐานทัพของกองกำลังอินเดียและปากีสถานตามจุดต่างๆ ได้กลายมาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวระดับโลกได้ เหตุใดพื้นที่ที่อยู่ห่างไกล ในหุบเขาที่ในอดีตแทบจะไม่มีใครรู้จัก ปัจจุบันได้กลายมาเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวที่ต้องการไปเยือนสถานที่แห่งนี้ เป็นไปได้หรือไม่ว่าความนิยมของแคว้นลาดัคห์จะเกิดจากการผลักดันของรัฐบาลอินเดีย เพื่อพัฒนาให้แคว้นลาดัคห์เป็นที่ปรากฏแก่สายตาสังคมโลกว่าเป็นของอินเดียอย่างชอบธรรม หรือภายใต้การผลักดันให้แคว้นลาดัคห์มีชื่อเสียงโด่งดังจะมีวาระซ่อนเร้นใดของรัฐบาลอินเดียแอบแฝงอยู่หรือไม่

คำถามการวิจัย

อินเดียดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้พื้นที่แคว้นลาดัคห์กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่สำคัญทางเศรษฐกิจอย่างไร และได้ประโยชน์อย่างไรจากการดำเนินนโยบายนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินการให้แคว้นลาดัคห์กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและพื้นที่สำคัญทางเศรษฐกิจของอินเดีย
2. เพื่อวิเคราะห์ผลประโยชน์ที่อินเดียได้รับจากการส่งเสริมให้พื้นที่แคว้นลาดัคห์กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่สำคัญทางเศรษฐกิจ

ทบทวนวรรณกรรม

สำหรับงานการทบทวนวรรณกรรมเพื่อศึกษาถึงเรื่องการเปลี่ยนพื้นที่ความขัดแย้งให้เป็นพื้นที่ทางเศรษฐกิจได้แบ่งออกเป็นสองประเภทคือ ประเภทแรกคือการศึกษาเกี่ยวกับความขัดแย้งภายในประเทศที่แต่ละพื้นที่ในประเทศเดียวกันยังคงมีความขัดแย้งและแตกต่างกันทางเชื้อชาติ ศาสนา รากฐานทางวัฒนธรรม แต่พื้นที่นั้นกลับสามารถสร้างผลกระทบต่อประเทศได้ด้วยการถูกนำมาเป็นจุดขายเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ประเภทที่สองคือการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ขัดแย้งให้เป็นพื้นที่ที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและการเมือง โดยประเภทแรกที่ศึกษาเกี่ยวกับประเทศหนึ่งที่มีความขัดแย้งกันเองมีงานเขียนเรื่อง Singapore's Little India: A Tourist Attraction as a Contested Landscape โดย T.C. Chang (Chang, 2000) ได้วิพากษ์ถึงย่านลิตเติ้ลอินเดียในประเทศสิงคโปร์ที่ยังคงดูไม่เข้ากับย่านอื่นๆในประเทศ ด้วยมุมมองต่อย่านลิตเติ้ลอินเดียระหว่างนักท่องเที่ยวและคนในชุมชนเองยังคงดูขัดแย้งกัน ผู้คนในย่านลิตเติ้ลอินเดียไม่ได้ถูกมองว่าเป็นคนสิงคโปร์ แต่เป็น “คนนอก” เพราะมีความเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นอินเดียสูงมาก เป็นเรื่องของชาติพันธุ์ที่แตกต่างจากคนจีนที่เป็นพลเมืองส่วนใหญ่ในสิงคโปร์ ในการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาตึกกรมบ้านช่องในบริเวณย่านนั้นก็มักจะได้น้อยกว่าย่านอื่น อย่างไรก็ตาม รัฐบาลโดยคณะกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวสิงคโปร์ได้เข้ามาส่งเสริมการจัดการพื้นที่และทำให้พื้นที่ที่มีความเป็นหนึ่งเดียวกับสิงคโปร์มากขึ้นด้วยการสนับสนุนการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและการประชาสัมพันธ์ (Mittal, 2017) แม้จะดูแตกต่างจากสิงคโปร์ แต่ย่านนี้ก็ยังคงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวในสิงคโปร์ที่นักท่องเที่ยวอยากเดินทางไปสัมผัสประสบการณ์เกี่ยวกับความเป็นอินเดียในย่านนี้และลิตเติ้ลอินเดียยังคงเป็นสถานที่ที่ได้รับการบอกเล่าจากปากต่อปากของนักท่องเที่ยวว่ามีสินค้าแบรนด์เนมราคาถูกจำหน่ายในห้างสรรพสินค้ามูสตาฟา (Mama, 2020) นอกจากนี้สินค้าแล้วก็ยังมีอาหารที่มีความหลากหลาย หากมองหาอะไรให้ไปที่ย่านนี้และจะมีสิ่งที่คุณต้องการ รวมไปถึงการไปสัมผัสเกี่ยวกับรากฐานทางศิลปวัฒนธรรมของคนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หากไปในช่วงที่ตรงกับการจัดเทศกาลก็จะได้พบกับความตื่นตาตื่นใจของย่านนี้มากขึ้น (Mama, 2020)

ขณะเดียวกันงานเขียนของ Pierre L. van den Berghe และ Charles F. Keyes เรื่อง Introduction Tourism and Re-Created Ethnicity (Berghe & Keyes, 1984) ได้แสดงให้เห็นถึงความชัดเจนถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวมากขึ้นว่าทำไมจึงต้องการไปท่องเที่ยวในสถานที่ที่ดูมีความ “แปลกแยก” ทางวัฒนธรรมจากท้องที่อื่น และผลกระทบต่ออันธพาลกับการท่องเที่ยวเพื่อสนับสนุนการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีเดิมของคนท้องถิ่น งานเขียนชิ้นนี้กล่าวถึงความสนใจของนักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทางไปยังสถานที่ใหม่ๆ เพื่อแสวงหาประสบการณ์ท่องเที่ยวที่มีความน่า

ต้นตอใหม่ พวกเขาต้องการเห็นสิ่งที่เรียกเป็นวัฒนธรรมดั้งเดิม ความเก่าแก่ สถาปัตยกรรมอันเป็นลักษณะเฉพาะของท้องถิ่น แต่เมื่อนักท่องเที่ยวหลั่งไหลเข้าไปในสถานที่ท่องเที่ยวนั้นก็นำมาซึ่งความเสื่อมโทรมของพื้นที่ คนท้องถิ่นเกิดการเปลี่ยนพฤติกรรมจากการที่โลกภายนอกอย่างนักท่องเที่ยวนำพาไปเข้าเผยแพร่ให้คนท้องถิ่นเลียนแบบ โดยที่ไม่รู้ตัว คนท้องถิ่นก็ได้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ละเล็กละน้อยแต่ก็ยังคงต้องสร้างวัฒนธรรมอันเก่าแก่ที่นักท่องเที่ยวต้องการจะเห็นขึ้นมา เพื่อให้เป็นจุดขายของสถานที่ดังเช่นเคย ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างคนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวเช่นนี้เรียกว่า การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การพยายามขายรากฐานวัฒนธรรมจึงเป็นรายได้ที่สำคัญของพื้นที่โดยมีรัฐเป็นส่วนประกอบที่สำคัญโดยทำหน้าที่เป็นคนกลางที่เชื่อมระหว่างท้องถิ่นกับนักท่องเที่ยวเข้าด้วยกัน ทั้งนี้ รัฐเองก็ไม่ได้ทำตัวให้สอดคล้องกับสถานะคนกลางเสมอไป รัฐอาจจะไม่ได้ชื่นชมหรือเห็นดีเห็นงามกับอัตลักษณ์ของท้องถิ่นที่เสียทีเดียว แต่จำเป็นต้องพยายามขายของให้ท้องถิ่นๆ เพื่อกระตุ้นยอดขายและดึงดูดลูกค้าให้เพิ่มขึ้น การปะทะสังสรรค์ระหว่างวัฒนธรรมดั้งเดิม โลกาภิวัตน์ และความต้องการของพ่อค้าคนกลางได้กลายเป็นการสร้างคุณลักษณะชาติพันธุ์แบบผสมผสานแบบใหม่ขึ้นมา

วรรณกรรมประเภทแรกทีกล่าวมาได้สอดคล้องกับสถานการณ์ของแคว้นลาดักห์ที่ยังเป็นพื้นที่ส่วนน้อยของอินเดียและยังคงไม่สอดคล้องกับพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศจากลักษณะของภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่กลางหุบเขา ในบางครั้งมีการติดต่อสื่อสารกับสังคมภายนอกที่ไม่สะดวก สัญญาณอินเทอร์เน็ตขาดหาย สัญญาณโทรศัพท์ไม่ค่อยชัดเจน และยังมีเรื่องความเชื่อทางศาสนาที่นับถือพุทธมหายาน แต่ประชากรส่วนใหญ่ของอินเดียนับถือศาสนาฮินดู ในช่วงก่อนที่จะเกิดการแบ่งแยกลาดักห์เป็นดินแดนสหภาพ งบประมาณก็มักจะถูกใช้ไปกับการพัฒนาแคชเมียร์มากกว่า และลาดักห์จะได้รับงบประมาณส่วนน้อยกว่าเสมอ จากงานชิ้นนี้ทำให้ผู้เขียนได้มองเห็นถึงประเด็นที่คนภายนอกมองเข้ามาที่แคว้นลาดักห์ว่ามีภาพรวมค่อนข้างแตกต่างจาก “อินเดีย” ในแง่ของภูมิศาสตร์ที่ตั้ง ประเพณี ความเชื่อ รวมไปถึงรูปลักษณะของคนท้องถิ่นเอง หากแต่ยังมีความสำคัญในฐานะที่เป็นพื้นที่ชายแดนติดกับจีนและปากีสถานที่ทั้งสองประเทศยังคงมีความต้องการครอบครองอยู่ จึงต้องมีความพยายามจากรัฐบาลในการทำให้พื้นที่นี้กลายเป็น “อินเดีย” มากขึ้น การทบทวนวรรณกรรมประเภทนี้จะทำให้ผู้เขียนเข้าใจถึงลักษณะของพื้นที่ที่ดูแปลกแยก แต่ยังคงเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญของประเทศนั้น อีกทั้ง รัฐบาลกลางอย่างอินเดียเองก็ได้ทำหน้าที่เป็นพ่อค้าคนกลางระหว่างพื้นที่และนักท่องเที่ยวที่มีส่วนในการสนับสนุนพื้นที่ท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น แม้ว่าในปัจจุบันผู้นำอย่างนเรนทรา โมดี เป็นผู้ที่มีความเป็นชาตินิยมฮินดูอย่างมาก แต่ก็ยังต้องอาศัยความเป็นพุทธในพื้นที่ เพื่อเป็นจุดขายดึงดูด

นักเดินทางมายังสถานที่ที่มีวัดและอารามตามแบบความเชื่อของพุทธ วัฒนธรรมความเป็นอยู่ที่มีรากฐานมาจากทิเบตมากกว่าจะเป็นอินเดีย แต่ขณะเดียวกันก็ยังส่งเสริมลาดักห์ด้วยการผสมผสานระหว่างพุทธวัฒนธรรมของอินเดียเหนือและอินเดียใต้ด้วยการชูลักษณะบางอย่างที่มีความคล้ายคลึงกัน เช่นเรื่องอาหาร และทำให้พื้นที่ที่มีความเป็นหนึ่งเดียวกันกับอินเดียแผ่นดินใหญ่ด้วยวลีคำว่า Incredible India ที่หมายถึงการเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวมาสัมผัสความหลากหลาย ความน่าตื่นตาตื่นใจ จนเป็นสิ่งที่น่าเหลือเชื่อของประเทศอินเดียทั้งประเทศ ดังที่ Richa Mishra และ Prof. (Dr.) M. Sajani ได้ศึกษาเรื่องกรณีการรณรงค์การท่องเที่ยวด้วยวลี Incredible India ของรัฐมัธยประเทศ ประเทศอินเดีย ไว้ในบทความเรื่อง Is Incredible India Campaign a reason for growth in tourism? A case study of Madhya Pradesh (Mishra & Sajani, 2017) ว่ารัฐมัธยประเทศเป็นรัฐที่ถูกชูเรื่อง Incredible India (ภายใต้การดำเนินงานการออกแบบแคมเปญของกระทรวงการท่องเที่ยวอินเดียร่วมกับบริษัท Ogilvy and Mother) ด้วยความหลากหลายทางกายภาพ ไม่ว่าจะเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย ประเพณีท้องถิ่น ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นอย่างป้อมปราการ พระราชวัง อาราม เป็นข้อพิสูจน์ว่าช่วยกระตุ้นการเติบโตด้านการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจของพื้นที่มากขึ้น ทำให้สามารถเข้าใจได้ว่าการขายความหลากหลาย ความแปลกใหม่ ลักษณะทางกายภาพทางธรรมชาติ ความดั้งเดิมของท้องถิ่น เป็นหนึ่งในแคมเปญ Incredible India ที่ประสบผลสำเร็จต่ออินเดียมากและความเป็นลาดักห์ก็เป็นหนึ่งในพื้นที่ที่สามารถชูให้เป็นจุดขายของ Incredible India ได้เช่นกัน ดังที่ถูกระบุไว้ในจุดหมายปลายทางที่ต้องไปของอินเดียในเว็บไซต์ส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น <https://www.incredibleindia.org/>

วรรณกรรมกลุ่มที่สอง เป็นการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับประเด็นการพัฒนาพื้นที่ขัดแย้งให้เป็นพื้นที่ประโยชน์ทางเศรษฐกิจและทางการเมือง โดย Rami Khalil Isaac ได้กล่าวไว้ในงานตีพิมพ์ชื่อ Moving from pilgrimage to responsible tourism: the case of Palestine (Isaac, 2010) ถึงประเด็นที่อิสราเอลเข้าควบคุมดินแดนปาเลสไตน์ แต่ชาวปาเลสไตน์สามารถใช้แนวคิดการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบเป็นเครื่องมือทางการเมืองเพื่อให้สังคมภายนอกเห็นถึงรกรากความเป็นมาด้วยการนำเที่ยวโดยชาวปาเลสไตน์เอง ก่อนจะถูกครอบงำโดยอิสราเอล แนวคิดนี้สามารถสร้างให้เกิดสันติภาพแก่ปาเลสไตน์ และเป็นการฟื้นฟูหมู่บ้านท่องเที่ยวให้มีชีวิตชีวามากขึ้น โดยสอดคล้องกับงานวรรณกรรมเรื่อง Tourism, Communities and National Policy: Namibia's Experience ของ Caroline Ashley (Ashley, 1998) ได้กล่าวถึงการริเริ่มการท่องเที่ยวในพื้นที่ภายในชุมชนโดยมีจุดประสงค์เพื่อเป็นการพัฒนาชนบทและทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนมี

ความปลอดภัยมากขึ้น และเป็นการกระจายรายได้และประโยชน์ให้ทั่วถึงชุมชนในการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ส่วนรวมของชุมชน ซึ่งนอกจากแคว้นลาดักห์จะเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาสังคมโลกในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของอินเดียแล้ว การเข้ามาของนักท่องเที่ยวจะทำให้เกิดรายได้ให้แก่พื้นที่จากเรื่องสินค้าและบริการ เป็นการพัฒนาพื้นที่ให้มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากขึ้น ซึ่งจุดดึงดูดที่สำคัญอย่างหนึ่งของการดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจคือการสร้างให้เกิดความรู้สึกแปลกใหม่ชวนตื่นเต้น ด้วยการขายประเด็นความขัดแย้ง Svetlana Stepchenkova, Lijuan Su และ Elena Shichkova ได้ศึกษาเรื่องการแสดงออกของนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียต่อความขัดแย้ง ใน Intention to travel internationally and domestically in unstable world (Stepchenkova et al., 2019) เช่นเรื่องของการก่อการร้าย การเมือง ความไม่สงบ ความขัดแย้งทางทหาร รวมไปถึงบทบาทของปัจจัยทางจิตวิทยาและจำนวนประชากร ว่าส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกของประเทศที่ไม่สงบ ขณะเดียวกันก็ต้องผ่านการประเมินจากนักท่องเที่ยวแล้วว่าแม้จะมีความไม่สงบแต่ก็ยังมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินอยู่ นอกจากนี้ Fayaz Nika ยังเขียนบทความเรื่อง Tourism and Conflict เกี่ยวกับการใช้พื้นที่ความขัดแย้งให้กลายเป็นพื้นที่ทางเศรษฐกิจด้วยการท่องเที่ยว (Amin & Nika, 2020) ระบุว่า พื้นที่ที่มีความขัดแย้งมักใช้เรื่องการท่องเที่ยวมาคลี่คลายสถานการณ์ของพื้นที่มากขึ้นโดยเฉพาะพื้นที่ชายแดน แต่ขณะเดียวกันก็มักจะถูกขัดขวางด้วยประเทศเพื่อนบ้านที่ไม่ลงรอยกันด้วยการอ้างเรื่องความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเพื่อขัดขวางการพัฒนาหรือความพยายามแก้ไขปัญหาของประเทศนั้นๆ รูปแบบการท่องเที่ยวจึงต้องถูกออกแบบมาเพื่อให้ นักท่องเที่ยวรู้สึกปลอดภัยและสามารถรู้สึกตื่นเต้นที่จะไปผจญภัยที่สถานนั้นๆด้วยเช่นกัน อินเดียอาจชูเรื่องความขัดแย้งเหนือดินแดนเพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกอยากเข้ามาศึกษาพื้นที่ สัมผัสประสบการณ์ความขัดแย้งนั้นด้วยตนเอง แต่อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวยังเป็นเรื่องที่ทุกคนกระตือรือร้นที่จะหาคำตอบว่าจะช่วยให้พื้นที่เกิดความสงบสุข เกิดความปรองดองโดยเฉพาะกับกลุ่มความแตกต่างทางชาติพันธุ์ และเกิดการพัฒนาทางด้านโครงสร้างพื้นฐานสังคม หรือการสื่อสาร การสร้างภาพลักษณ์ของสถานที่จึงเป็นเรื่องที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะจะเป็นการขายภาพที่นักท่องเที่ยวสามารถจินตนาการถึง ในยุคโลกาภิวัตน์ โซเชียลมีเดียจึงถูกนำมาใช้เพื่อโฆษณาและเชิญชวนนักท่องเที่ยวให้ไปเยือน และเป็นการกระจายการรับรู้ให้เข้าถึงผู้คนทั่วโลกมากขึ้นจากการเขียนบทความเกี่ยวกับสถานที่ ไม่ว่าจะเป็น คำวิจารณ์ คำแนะนำ การแบ่งปันประสบการณ์ต่างๆ รวมไปถึงส่วนลดที่เสนอให้กับนักท่องเที่ยวหน้าใหม่และนักท่องเที่ยวหน้าเก่าเพื่อให้กลับไปท่องเที่ยวอีกครั้ง ดังนั้นแม้ว่าการท่องเที่ยวจะเป็นการส่งเสริมการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจภายในพื้นที่ความขัดแย้ง แต่ก็ไม่ใช่ว่าจุดประสงค์ที่แท้จริงของการส่งเสริมการท่องเที่ยว แต่ความต้องการสร้างเอกลักษณ์ การพัฒนา

พื้นที่ การสร้างเครือข่าย การสร้างพันธมิตรเพื่อขอทุนสนับสนุนจากหน่วยงานระหว่างประเทศ ต่างหากที่เป็นวัตถุประสงค์ที่นำการท่องเที่ยวมาปรับใช้เพื่อส่งเสริมให้เกิดสันติภาพในพื้นที่

วรรณกรรมในประเภทที่สองที่กล่าวมาทั้งหมดมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ของแคว้นลาดักห์ที่เป็นไปได้ว่านายกรัฐมนตรีนเรนทรา โมดิ ได้แสดงออกถึงความพยายามในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวแคว้นลาดักห์ให้มีชื่อเสียง และมีความพยายามส่งเสริมให้มีการรับทราบโดยทั่วไปว่าแคว้นลาดักห์เป็นของอินเดีย อินเดียมีอำนาจเหนือดินแดนนี้อย่างชอบธรรม และชี้ให้เห็นว่าเรื่องท่องเที่ยวเป็นประโยชน์ในทางการเมืองระหว่างประเทศเช่นกัน นอกจากนี้ การพัฒนาระบบโครงสร้างของลาดักห์รวมถึงการสื่อสารเป็นการทำให้ลาดักห์ได้เชื่อมต่อกับโลกภายนอกมากยิ่งขึ้น การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวยังเป็นการช่วยฟื้นฟูท้องถิ่นของลาดักห์ให้คึกคักด้วยการสนับสนุนอาชีพจากการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นไกด์นำทาง ผลิตภัณฑ์ระลึกด้วยวิธีทำมือ เป็นต้น

จากการทบทวนวรรณกรรมทั้งสองประเภททำให้ผู้เขียนมองว่า อินเดียจำเป็นต้องใช้เรื่องการท่องเที่ยวมาแก้ไขความขัดแย้งกับประเทศจีนในบริเวณพื้นที่ดินแดนสหภาพลาดักห์เพราะการท่องเที่ยวมีส่วนช่วยในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจที่ส่งเสริมให้พื้นที่ที่มีความเข้มแข็งมากขึ้น การท่องเที่ยวเรื่องเดียวสามารถส่งผลในวงกว้างต่อทั้งเรื่องระบบสาธารณสุข โภชนา การสร้างงาน สร้างรายได้ พัฒนาระบบการศึกษาของเยาวชน ทั้งยังสร้างชื่อให้ลาดักห์เป็นที่รู้จักของประชาคมโลก การมีตัวตนในสังคมโลกและการแสดงถึงอาณาบริเวณว่าอยู่ภายใต้การปกครองของอินเดียที่ชัดเจนรวมถึงการสร้างให้พื้นที่ชายแดนเป็นหนึ่งในเดียวกับอินเดียแผ่นดินใหญ่มากขึ้นทำให้อินเดียได้เปรียบจีนในเรื่องพื้นที่ชายแดนที่มีความทับซ้อนและการอ้างสิทธิกันในทางประวัติศาสตร์ เพราะในปัจจุบันอินเดียได้แสดงความเป็นเจ้าของในแง่ของการดำเนินนโยบายในพื้นที่ด้วยสิทธิอันชอบธรรมและการลงทุนด้านงบประมาณกับพื้นที่ในอาณาเขต ความขัดแย้งอันนำไปสู่การปะทะกันและหากเกิดความรุนแรงต่อนักท่องเที่ยวหลากหลายเชื้อชาติที่เดินทางมาเยือนลาดักห์ จะส่งผลให้จีนและอินเดียมีปัญหาเรื่องความสัมพันธ์กับประเทศที่นักท่องเที่ยวเป็นพลเมืองของประเทศนั้นๆ การท่องเที่ยวจึงทำให้ทั้งจีนและอินเดียต้องมีการออกนโยบายที่ส่งผลต่อกันอย่างระมัดระวัง

กรอบการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สองแนวคิด คือ แนวคิด Conflict Tourism และแนวคิดภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitics) โดย แนวคิด Conflict Tourism จะถูกนำมาเป็นกรอบการวิเคราะห์หลัก แนวคิดนี้เป็นการศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการพัฒนาพื้นที่วิกฤติให้เป็นพื้นที่โอกาส เปลี่ยนจากพื้นที่

ที่เต็มไปด้วยความขัดแย้งให้กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวชื่อดัง ภายใต้การพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เฟื่องฟูนั้นจะสร้างประโยชน์ให้กับผู้ที่เป็นเจ้าของเหนือดินแดนแคว้นลาดักห์ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทั้งยังเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้เกิดแก่อาณาบริเวณแคว้นลาดักห์

Shiva Jalalpour และ Jamshid Shojaeifar ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และไม่จำเป็นต้องเป็นการพัฒนาเพื่อให้เกิดความร่วมมือเสมอไป นโยบายและวัตถุประสงค์ในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวที่ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของรัฐบาลว่าต้องการพัฒนาด้านใด ซึ่งการท่องเที่ยวถูกยกระดับว่าเป็นการดำเนินความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างประเทศเพราะเป็นการปกป้องผลประโยชน์ของประเทศและเป็นหลักประกันความมั่นคงของชาติจากประเทศเพื่อนบ้าน (Jalalpour & Shojaeifar, 2017) ทั้งนี้ Kenneth Elvig (Elvig, 2012) ให้ความเห็นว่า Conflict Tourism คือการท่องเที่ยวเชิงขัดแย้งหรือการท่องเที่ยวเชิงการเมือง คือมีการสนับสนุนให้เกิดการท่องเที่ยวเป็นสินค้าที่นักท่องเที่ยวอยากซื้อ เพราะต้องการบอกเล่าความจริงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ด้วยการทำให้น่าสนใจผ่านการเล่าเรื่องความรุนแรงหรือภาพจน์ของคนท้องถิ่น โดยเฉพาะด้านประวัติศาสตร์การเป็นสนามรบ ซึ่งแนวคิดนี้ทำให้ผู้เขียนมองว่าในการพัฒนาพื้นที่แคว้นลาดักห์เพื่อการท่องเที่ยวย่อมเป็นการทำให้จีนและปากีสถานไม่พอใจ เพราะอินเดียได้สร้างสถานะที่มั่นคงให้กับตัวเองหรือเรียกว่าเป็นการเสริมอำนาจ ด้วยการทำให้พื้นที่ที่เคยว่างเปล่า ขาดการพัฒนา ขาดความสนใจจากโลกภายนอก ให้กลายเป็นพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาและมีชื่อเสียงจากการส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวในพื้นที่ การดำเนินยุทธศาสตร์เช่นนี้จึงเป็นที่ประจักษ์แก่สังคมโลกว่า อินเดียมีสิทธิโดยชอบธรรมเหนือพื้นที่ดังกล่าว เพราะรัฐบาลอินเดียเป็นผู้วางนโยบาย ลงทุนในด้านการพัฒนาโครงสร้างระบบสาธารณสุขในลาดักห์ และจากความพยายามที่ผ่านมาหลายยุคหลายสมัยของผู้นำอินเดียหลายคนก็ดูเหมือนว่าเมล็ดพันธุ์ที่หว่านไว้นั้นจะเติบโตออกดอกออกผลในที่สุดเมื่อแคว้นลาดักห์โด่งดังจากการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวอันสวยงาม และอุตสาหกรรมภาพยนตร์อินเดียเองก็มีส่วนช่วยสนับสนุนเผยแพร่พื้นที่ให้เป็นที่รู้จักไปทั่วโลก ในปัจจุบัน ด้วยองค์ประกอบที่อินเดียวางรากฐานไว้ ทุกคนจะมองเห็นว่าแคว้นลาดักห์คือ “ประเทศอินเดีย” การจะเดินทางเข้าไปเยือนลาดักห์คือคุณต้องเดินทางเข้าประเทศอินเดีย ผ่านขั้นตอนจากด่านตรวจคนเข้าเมืองของอินเดีย ไม่ใช่จีน ไม่ใช่ทิเบต ไม่ใช่ปากีสถาน หน้าประวัติศาสตร์ของการแย่งชิงพื้นที่ในอดีตจึงเป็นเพียงแค่อดีตเท่านั้น ถ้าหากในปัจจุบัน จีนหรือปากีสถานต้องการพื้นที่นี้และก่อให้เกิดความรุนแรงหรือสงครามเพื่อนำพื้นที่กลับไปเป็นของตนเอง จีนหรือปากีสถานย่อมถูกมองว่ารุกรานพื้นที่ของประเทศอื่นอย่างมิชอบ อินเดียจึงเป็นพระเอกในความขัดแย้งนี้ อนึ่ง เมืองลาดักห์เองก็ถูกได้นำเสนอผ่านเว็บไซต์ของทางการ

อำเภอเลห์อย่าง UNION TERRITORY OF LADAKH ถึงภาพของลาดักห์ในอดีตที่เคยมีประวัติศาสตร์ การรบเพื่อแย่งชิงดินแดนควบคุมไปกับการนำเสนอพื้นที่สวยงามเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว รวมไปถึง เว็บไซต์เอกชนอย่างบริษัทนำเที่ยวอย่างเช่น Tour My India ก็ได้เล่าประวัติความรุนแรงที่เคยเกิดขึ้น ในลาดักห์พร้อมกับการเสนอช่วยวางแผนการเดินทางท่องเที่ยวและการหาที่พักในลาดักห์ การชูพื้นที่ ชัดแย้งให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวจึงเป็นความฉลาดของรัฐบาลที่จะหาประโยชน์ให้อินเดียในเรื่อง ดินแดน เศรษฐกิจ และการเมืองระหว่างประเทศ และแน่นอนว่าไม่ใช่การกระทำเพื่อให้เกิดสันติภาพ เหนือความความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างประเทศ แต่เป็นการกระทำเพื่อย้ำให้เห็นว่าอินเดียมี ความสามารถที่จะชิงวางแผนรุดหน้าไปก่อน และดำเนินการอย่างรวดเร็วนำหน้าจีน เพื่อยังคงสถานะ ของดินแดนลาดักห์ว่าเป็นของอินเดียแต่เพียงผู้เดียวในยุคโลกสมัยใหม่นี้ ประเทศใดจะมาอ้างสิทธิ์ หลังจากที่ดินอินเดียฟื้นฟูและดำรงสถานะที่มั่นคงให้พื้นที่มาแล้วไม่ได้ เมื่อจีนและปากีสถานมองเห็นการ พัฒนาเป็นภัยคุกคามที่มีส่วนในการลดอำนาจของตนเอง และไม่เห็นด้วยต่อการพัฒนาพื้นที่นั้นๆ ก็เป็นเพราะว่าทั้งสองประเทศจะเข้ามาเกี่ยวพันหรือหาเหตุผลครอบครองกับลาดักห์ไม่ได้อีกต่อไป เป็นภาระใหญ่ของทั้งสองประเทศหากจะต้องมองหากลยุทธ์ใหม่ในการเข้าแทรกแซงพื้นที่ที่มีเจ้าของ หมั่นดูแลเอาใจใส่อยู่แล้ว

แนวคิด Geopolitics ที่นำเสนอโดย Colin Flint จะถูกนำมาเป็นกรอบการวิเคราะห์ลำดับ รอง เป็นแนวคิดที่ทำให้เห็นความสำคัญของภูมิรัฐศาสตร์ของแต่ละประเทศที่สามารถส่งเสริมให้เกิด อำนาจแก่ประเทศนั้นให้เกิดอิทธิพลและได้เปรียบในทางการเมืองระหว่างประเทศในการต่อรอง สร้าง นโยบาย หรือผลักดันให้เกิดการยอมรับระหว่างประเทศคู่สงคราม ปัจจัยการส่งเสริมอำนาจนั้นมี หลากหลายมิติประกอบกันไม่ว่าจะเป็ สถานที่ตั้ง ภูมิภาค อาณาเขต และสามารถเชื่อมโยงกับมิติอื่น ในพื้นที่ ยกตัวอย่างความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์อย่างการเป็นพื้นที่ที่ตั้งอยู่บนภูเขาและสามารถเป็น ประตูที่เดินทางไปสู่เมืองอื่นๆได้หลายเมืองของเขตเมืองคาร์กิลที่อยู่ภายใต้ดินแดนสหภาพลาดักห์ การเป็นแหล่งรวมผู้คนที่ยึดถือศาสนาเดียวกันเป็นชุมชนขนาดใหญ่ รวมไปถึงการมีแหล่งกำเนิดแม่น้ำ อยู่ในพื้นที่ในอาณาบริเวณของจีน ในสถานการณ์ของลาดักห์ แนวคิดนี้สามารถอธิบายให้เข้าใจถึง ความเชื่อมโยงระหว่างภูมิรัฐศาสตร์และความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเหนือดินแดนแคว้นลาดักห์ ความ เป็นอัตลักษณ์ของดินแดนที่อยู่ภายใต้อินเดียแต่สภาพแวดล้อมของดินแดนนี้กลับแตกต่างจากความ เป็นอินเดียอย่างสิ้นเชิงในเรื่องศาสนาและวัฒนธรรม ก่อให้เกิดเป็นพื้นที่ที่ถูกจับตามองและต้องการ เป็นเจ้าของจากปากีสถาน ประเทศข้างเคียงที่มีความเชื่อในศาสดาองค์เดียวกันต้องการควบคุมพื้นที่ นี้ไปเป็นพื้นที่เดียวกัน ส่วนลักษณะทางภูมิรัฐศาสตร์ด้านอื่นก็จะเป็นบริเวณคาร์กิลที่เคยเป็นชุมทาง

ในการค้าขายที่สำคัญในอดีตเพราะเป็นศูนย์กลางที่สามารถเชื่อมต่อกับเส้นทางไปยังหลายรัฐอื่นได้อย่างสะดวก (D. Administration, 2022) และในปัจจุบันมีโครงการพัฒนาในประเทศของจีนและปากีสถาน ที่ลาดักห์สามารถเป็นเมืองที่เชื่อมเส้นทางเข้าถึงโครงการเหล่านั้นได้ จึงทำให้เกิดความกังวลโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับจีน

ข้อพิจารณาของผู้เขียนคือ เมืองลาดักห์เป็นจุดยุทธศาสตร์ที่มีความได้เปรียบทางภูมิรัฐศาสตร์ที่จะคงไว้ซึ่งอำนาจของอินเดีย อินเดียจึงต้องการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งกับจีนจากข้อพิพาทในอดีตมาจนถึงการครอบครองพื้นที่อักไซ-ชิน และข้อพิพาทจากการปะทะของกองกำลังทหารของทั้งสองฝ่ายตามแนวชายแดน โดยการพัฒนาเมืองลาดักห์ให้เจริญด้วยการท่องเที่ยว เพราะการท่องเที่ยวจะทำให้เกิดการเดินทางเข้าพื้นที่ของผู้คนนานาชาติ ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของลาดักห์ อันนำมาซึ่งการพัฒนาในหลายด้านทั้งระบบสาธารณสุข ปลอดภัย การขนส่งและคมนาคม การศึกษา และเต็มไปด้วยพลเมืองจากนานาประเทศ จึงเป็นการตอกย้ำถึงความเป็นเจ้าของพื้นที่และรักษาไว้ซึ่งสถานภาพเดิมของลาดักห์ที่อยู่ภายใต้การปกครองของอินเดีย การทำให้ลาดักห์ขยับมาเป็นพื้นที่ที่กำลังเจริญและมีตัวตนในเวทีโลกยังทำให้จีนมีความเสี่ยงที่จะถูกประณามหากจีนมีแผนการที่จะเข้าไปยึดครองส่วนใดส่วนหนึ่งของลาดักห์ ซึ่งจะส่งผลให้จีนมีท่าทีที่ระมัดระวังต่ออินเดียมากขึ้นในการดำเนินนโยบายระหว่างประเทศ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งของอินเดียจึงไม่ใช่เพื่อการสร้างสันติภาพกับจีน แต่เป็นการสร้างให้เกิดความเคลือบไหวที่เป็นอันตรายต่อจีนมากยิ่งขึ้นและแน่นอนว่าจีนจะไม่นิยมชมชอบปรากฏการณ์นี้ เพราะนั่นทำให้จีนต้องวางยุทธศาสตร์ใหม่ต่อชายแดนด้วยความรอบคอบและถี่ถ้วน อินเดียทำให้เกิดความได้เปรียบจากการสร้างอำนาจให้ตนเองและเพิ่มขีดความสามารถในการยับยั้งอิทธิพลจากจีนด้วยการดำเนินนโยบายการท่องเที่ยวเชิงภูมิศาสตร์ในดินแดนลาดักห์เพื่อแสดงตนว่าเป็นเจ้าของพื้นที่ขัดแย้งอย่างประจักษ์ชัด

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้จะศึกษาปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกับพื้นที่แคว้นลาดักห์ในช่วงเวลาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1974 ที่มีความพยายามของรัฐบาลอินทรา คานธี ในการพัฒนาพื้นที่ลาดักห์ให้มีความสำคัญ แต่ นโยบายก็ยังไม่ได้ส่งผลอย่างเป็นรูปธรรมนัก เมื่อมานโมฮัน ซิงห์ ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในปี ค.ศ. 2004 ก็ได้มีการสานต่อนโยบายในการพัฒนาพื้นที่ด้วยการพยายามส่งเสริมให้เกิดสันติภาพเหนือดินแดนและให้ความสนใจแก้ปัญหาเฉพาะหน้าอื่น ๆ ที่เกิดในพื้นที่เป็นพิเศษ จนกระทั่งปี ค.ศ. 2014 ซึ่งเป็นปีที่เนเรนทรา โมดี ก้าวขึ้นมารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี บริหารประเทศอินเดียและยังมีท่าทีต่อการพัฒนาพื้นที่แคว้นลาดักห์อย่างชัดเจนและมีนัยยะสำคัญ จนกระทั่งปี ค.ศ. 2018 เป็นปีที่

นักท่องเที่ยวยังคงเดินทางไปท่องเที่ยวในพื้นที่แคว้นลาดักห์อย่างไม่ขาดสาย ก่อนที่จะถึงปี ค.ศ. 2019 ซึ่งเป็นปีที่มีโรคระบาด COVID-19 ทำให้การเดินทางทั่วโลกหยุดชะงักกัน จึงจะยังไม่มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าพื้นที่อีก ดังนั้น ขอบเขตการศึกษาจึงจะเริ่มต้นจากปี ค.ศ. 1974 และสิ้นสุดลงที่ปี ค.ศ. 2019

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้จะใช้เอกสาร (Documentary Research) ที่เป็นเอกสารทางราชการของรัฐบาลที่ออกนโยบายต่อพื้นที่ ทั้งเอกสารการแสวงงวิจัยทัศนและแนวทางการพัฒนาพื้นที่ เอกสารด้านงบประมาณที่ลงทุนในพื้นที่ ที่ได้มาจากเว็บไซต์ของรัฐบาลกลางและท้องถิ่น เพื่อดูทิศทางหลักการและเจตนารมณ์ของรัฐบาลอินเดีย รวมไปถึงข่าวในสื่อออนไลน์จากแหล่งข่าวที่เป็นทางการและมีความน่าเชื่อถือ อาทิ The Economic Times Financialexpress Indianexpress ThePrint หรือ Al Jazeera เป็นต้น เพื่อดูข้อวิเคราะห์จากนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญหรือบทความ นำมาเป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ร่วมกับเอกสารฉบับเผยแพร่อย่างเป็นทางการของรัฐบาล ซึ่งสามารถทำให้ผู้เชี่ยวชาญประมวลข้อมูลเพื่อให้ได้คำตอบที่ชัดเจนและแนวโน้มของคำตอบที่น่าจะเป็นไปได้สูงต่อคำถามการวิจัย

งานเขียนชิ้นนี้ถูกแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ส่วนแรกคือประวัติศาสตร์ของลาดักห์ที่จะนำเสนอความเป็นมาและจุดแข็งของลาดักห์อันนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างประเทศ ส่วนที่สองคือเรื่องลาดักห์กับการท่องเที่ยวซึ่งจะเป็นการอธิบายเกี่ยวกับกระบวนการของการพัฒนาให้ลาดักห์จากเมืองที่ไม่เคยมีใครเคยได้ยินชื่อให้กลายเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวต้องการจะเดินทางไปเยือน ส่วนที่สามคือผลประโยชน์จากการพัฒนาลาดักห์เป็นพื้นที่ท่องเที่ยว เป็นการชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ที่จะตกแก่ประเทศอินเดียจากความสำเร็จในการพัฒนาลาดักห์ และส่วนที่สี่คือส่วนสรุป ซึ่งผู้เขียนจะรวบรวมประเด็นของที่มา สาเหตุ ปัญหา แนวคิดในการแก้ไข วิธีการแก้ไข เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจที่มาและความสำคัญของการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ขัดแย้งให้กลายเป็นพื้นที่เศรษฐกิจ เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ

ประวัติศาสตร์ของลาดักห์

ลาดักห์ เป็นดินแดนสหภาพ (Administration, 2022) ที่อยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลอินเดียและมีขนาดใหญ่ที่สุดแต่มีประชากรน้อยที่สุด ลาดักห์ประกอบด้วยเมืองขนาดใหญ่สองเมืองคือเมืองเลห์ (Leh) ซึ่งเป็นเมืองหลวง มีกลิ่นอายของความเป็นพุทธ และเมืองคาร์กิล (Kargil) มีกลิ่นอายของความเป็นอิสลาม ซึ่งเป็นเมืองชายขอบของลาดักห์ที่ติดกับปากีสถาน (Chompunoot, 2022) ลา

ดักท์ตั้งอยู่ที่ดินแดนเหนือสุดของอินเดียท่ามกลางเทือกเขาคาราโครัมและเทือกเขาหิมาลัยตอนใต้ มีอาณาเขตติดกับจีนและปากีสถาน ลาดักท์เป็นพื้นที่ที่มีการถูกแย่งชิงจากทั้งปากีสถานและจีนเนื่องจากมีความทับซ้อนกันทางพื้นที่และวัฒนธรรมมาตั้งแต่สมัยโบราณ โดยจุดเริ่มต้นของความขัดแย้งมาจากสมัยที่จีนบุกทิเบต และต่อเนืองมาจนถึงสมัยที่อินเดียยังอยู่ภายใต้การปกครองของเจ้าอาณานิคมอย่างอังกฤษ จนปัจจุบัน อินเดียได้แบ่งแยกดินแดนลาดักท์ออกจากดินแดนจัมมูร์และแคชเมียร์ ซึ่งผู้เขียนจะได้แบ่งช่วงเวลาสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในลาดักท์ออกเป็นสามช่วงเวลา ซึ่งเป็นช่วงเวลาตามการผลัดเปลี่ยนผู้ปกครองที่เข้ามาครอบครองลาดักท์ โดยช่วงแรกจะเป็นการปกครองลาดักท์ภายใต้อาณาจักรทิเบต ช่วงที่สองคือช่วงที่อยู่ภายใต้อาณาจักรจัมมูร์และแคชเมียร์ และช่วงสามคือช่วงเวลาในปัจจุบันที่เป็นดินแดนสหภาพอยู่ภายใต้การปกครองโดยตรงจากรัฐบาลกลางอินเดีย

ช่วงแรก (ค.ศ. 1684 - 1834) เป็นช่วงประวัติศาสตร์ยุคกลาง ลาดักท์ในอดีตถูกปกครองภายใต้อาณาจักรทิเบต (ค.ศ. 1684) ถือได้เป็นช่วงเวลาแห่งความรุ่งเรืองทางพุทธศาสนาอย่างมาก มีการสร้างวัดวาอารามตามแบบของทิเบต และมีศูนย์รวมทางจิตใจองค์เดียวกับทิเบต นั่นคือองค์ดาไลลามะ ลาดักท์มีชัยภูมิที่ดีในการเป็นศูนย์กลางทางการค้าสายย่อยของเส้นทางสายไหมและมีแม่น้ำหลายสายไหลผ่าน ต่อมาอาณาจักรทิเบตถูกรุกรานโดยจีนและทิเบตเริ่มเสื่อมอำนาจลง ขณะเดียวกัน ลาดักท์เองก็ต้องประสบกับปัญหาภายในอยู่เรื่อยมา จากปัญหาของการเปลี่ยนผ่านตัวษัตริย์ผู้ปกครองและเหล่าขุนนางภายในราชสำนัก แต่ยุคที่เป็นตั้งยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการของลาดักท์ช่วงที่อยู่ภายใต้การปกครองของกษัตริย์เซงเก นัมเกียล (Sengge Namgyal) ระหว่างปี ค.ศ. 1616 ถึง ค.ศ. 1630 ซึ่งพระองค์ได้พิชิตสงครามกับผู้รุกราน และสร้างพระราชวังและอารามขึ้นมากมาย เป็นสถานที่ที่ใช้แสดงความเคารพต่อพระพุทธเจ้า สถานที่สำคัญที่มีชื่อเสียงก็คือพระราชวังเลห์ (Leh Palace) อันได้แรงบันดาลใจมากพระราชวังโปตาลาซึ่งเป็นที่พักขององค์ดาไลลามะในทิเบต โดยในยุคนี้ถือได้ว่าเป็นการสร้างพระราชวังที่อยู่สูงสุดบนเทือกเขาหิมาลัย (Tondup, 2022)

หลังจากที่ทิเบตเริ่มเสื่อมอำนาจ อาณาจักรอื่นเองก็เริ่มอยากเข้าแทรกแซงลาดักท์ อาณาจักรที่เริ่มขยายอำนาจมาที่ลาดักท์คืออาณาจักรมูสลิมอย่างจัมมูร์และแคชเมียร์โดยราชวงศ์โดกรา (Dogra Dynasty) ที่ต้องการผนวกลาดักท์รวมเข้าเป็นหนึ่งในหนึ่งและก็ได้สำเร็จ ลาดักท์จึงตกอยู่ภายใต้การปกครองของแคว้นจัมมูร์และแคชเมียร์ตั้งแต่นั้นมา (ค.ศ. 1834) (Tondup, 2022) การที่ราชวงศ์โดกราต้องการพิชิตลาดักท์และผนวกเข้ากับแคชเมียร์เพราะในช่วงนั้นผู้นำทัพและอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของราชวงศ์โดกราอย่างนายพลโซรวาร์ ซิงห์ คาลูเรีย (Zorawar Singh Kahluria) มองเห็นลาดักท์เป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญที่เป็นประตูในการให้อินเดียได้ทำเส้นทางการค้าขายกับ

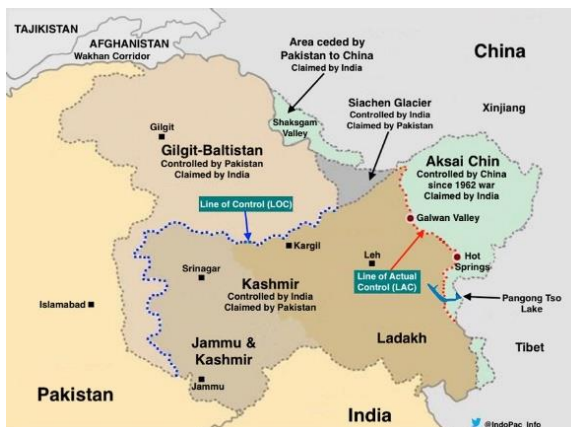
ทิเบต (Pandey, 2019) เพราะในขณะนั้น ลาดักห์เป็นทางผ่านของการค้าขาย หนึ่งคือ เส้นทางย่อยของเส้นทางสายไหม (Silk Road) โดยเฉพาะสินค้าจากทิเบตที่เป็นที่ต้องการของแคชเมียร์อย่าง ผ้าคลุมไหล่ขนแพะขนแกะ เรียกอีกชื่อว่า Pashmina (Roychowdhury, 2020) หรือ Pashm ในภาษาเปอร์เซีย นอกจากนี้ ต้องการหาประโยชน์ด้านการเงินจากลาดักห์ เมื่อเขาสามารถเอาชนะกองทัพลาดักห์ได้ ได้ให้ลาดักห์จ่ายส่วยผู้แพ้สงครามเป็นจำนวน 50,000 รูปี และต้องมีการส่งบรรณาการให้ราชวงศ์โดกราทุกปีเป็นจำนวนปีละ 20,000 รูปี การขยายอำนาจของราชวงศ์โดกราภายใต้การนำทัพของนายพลโซรวาร์ครอบคลุมลาดักห์ไปจนถึงทิเบตบางส่วนที่เขาสามารถเอาชนะกองกำลังทิเบตได้ในปี ค.ศ. 1841 เป็นการขยายอาณาเขตของอินเดียและขยายอำนาจของราชวงศ์โดกราเพื่อหาทางเชื่อมออกไปยังจีน ทำให้เป็นหนึ่งในสาเหตุที่จีนต้องการขัดขวางการพัฒนาในลาดักห์และในพื้นที่อวกไฮ-ซิน (Ghosh, 2020)

เป็นเวลากว่าร้อยปีหลังจากช่วงปี ค.ศ. 1841 ถึงปี ค.ศ. 1947 ที่ราชวงศ์โดกราก็ยังคงปกครองลาดักห์ภายใต้แคว้นจัมมูร์และแคชเมียร์เรื่อยมา มีความเจริญรุ่งเรืองทางการค้าอย่างมาก เกิดตระกูลพ่อค้าขึ้นหลายตระกูลในช่วงนี้ จนกระทั่งถึงช่วงปี ค.ศ. 1952 ภายใต้การปกครองของกษัตริย์องค์สุดท้าย ฮารี ซิงห์ (Hari Singh) ก็ถึงคราวที่ราชวงศ์โดกราล่มสลายเนื่องจากเกิดการแย่งชิงดินแดนระหว่างอินเดียและปากีสถาน

ช่วงที่สอง (ค.ศ. 1947 - 1966) เป็นช่วงเวลาแห่งประวัติศาสตร์สมัยใหม่ของลาดักห์ เริ่มต้นในยุคอาณานิคม อินเดียในขณะนั้นได้ถูกปกครองด้วยอังกฤษ แต่เมื่ออังกฤษตัดสินใจที่จะถอนตัวออกจากอินเดียจึงได้เริ่มวางรากฐานการปกครองไว้ให้อินเดีย รวมไปถึงการแบ่งแยกปากีสถานออกจากอินเดียไปเป็นอีกประเทศหนึ่ง แต่ปากีสถานต้องการครอบครองอาณาจักรแคชเมียร์ที่มีอาณาเขตติดต่อกันด้วยเพราะมีประชาชนที่นับถือทั้งศาสนาอิสลามและศาสนาฮินดู แต่ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามมีมากกว่าจำนวนครึ่งหนึ่งของประชากรทั้งหมด ตามปกติแล้ว ด้วยความเชื่อ ศาสนาและวัฒนธรรมแล้ว แคชเมียร์ต้องไปอยู่กับปากีสถาน แต่ตามหลักของโครงสร้างทางการเมืองนั้นต้องอยู่กับอินเดีย ซึ่งผู้นำแคชเมียร์ต้องการให้แคชเมียร์เป็นรัฐเอกราชปกครองตนเองภายใต้การปกครองของประเทศใหญ่ ประกอบกับที่ผู้นำปากีสถานเตรียมจะบุกแคชเมียร์ ผู้นำแคชเมียร์นั้นก็คือ ฮารี ซิงห์ จึงหันมาขอความช่วยเหลือจากอินเดีย อินเดียในขณะนั้นได้ให้ความช่วยเหลือแคชเมียร์ด้วยการส่งกองกำลังไปทำสงคราม คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติได้เรียกร้องให้อินเดียและปากีสถานหยุดทำสงคราม ถอนกองกำลังออกจากแคชเมียร์และให้แคชเมียร์เลือกว่าจะอยู่ข้างฝ่ายใด การทำสงครามยุติลงด้วยความร่วมมือจากทั้งสองประเทศเมื่อวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1949 นอกจากนี้

สหประชาชาติได้จัดตั้งกองกำลัง ๓ เส้นหยุดยิง ทำให้เส้นหยุดยิงกลายเป็นเส้นเขตแดนระหว่างอินเดียและปากีสถานไปโดยปริยาย เส้นเขตแดนนั้นถูกเรียกว่า Line of Control (LOC) หรือเส้นควบคุม เหตุการณ์ในครั้งนั้นทำให้แคชเมียร์ยอมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอินเดียและทำข้อตกลงพิเศษให้เป็นพื้นที่พิเศษปกครองตนเอง แต่ทำให้แคชเมียร์ต้องสูญเสียพื้นที่ด้านตะวันออกส่วนหนึ่งให้ปากีสถาน ชื่อเดิมนั้นคืออาซาดแคชเมียร์ (Azad Kashmir) หรือแคชเมียร์ฝั่งปากีสถาน ในปัจจุบันดินแดนนั้นถูกเรียกว่าบัลติสถาน (Baltistan) ซึ่งเป็นพื้นที่และอยู่ภายใต้การปกครองของปากีสถาน (Tondup, 2022)

ส่วนลาดักห์อีกฝั่ง จีนที่เมื่อครอบครองทิเบตได้แล้วก็ต้องการครอบครองลาดักห์จากการอ้างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เคยเป็นของทิเบตมาก่อน ความขัดแย้งในครั้งนั้นทำให้ลาดักห์ต้องสูญเสียดินแดนในบริเวณของอักไซ-ชิน (Aksai chin) ไปเช่นกัน (ค.ศ. 1962) และอย่างที่กล่าวไปในข้างต้นว่าบริเวณนั้นมีความสำคัญคือเป็นแหล่งกำเนิดของแม่น้ำหลายสาย ซึ่งสามารถพัฒนาไปเป็นแหล่งพลังงานสำคัญของผู้ครอบครองได้ เมื่อได้ครอบครองแล้วจะทำให้จีนมีอำนาจในการต่อรองกับประเทศอื่นได้เพราะเป็นเจ้าของแม่น้ำสายสำคัญ ในปี ค.ศ. 1996 ทั้งจีนและอินเดียจึงได้ลงนามเพื่อกำหนดเส้นเขตแดนกัน (Line of Actual Control) อย่างเป็นทางการ จีนได้ผนวกอักไซ-ชิน เข้ากับเขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์ จากนั้น จีนและอินเดียต่างก็ฝ่ายต่างอยู่ แต่ก็มี การวางแนวกองทัพทหารไว้โดยรอบบริเวณ โดยในความเป็นจริงแล้ว เส้นเขตแดนนี้ก็ค่อนข้างจะมีความสับสนและทำให้เกิดปัญหาอยู่ไม่น้อย เพราะเส้นเขตแดนเป็นเส้นที่ถูกลากบนแผนที่เพื่อให้ทราบถึงอาณาเขตที่ชัดเจน แต่ในบริบทของเส้นเขตแดนที่อยู่บนเทือกเขาสูงและเป็นแนวยาวหลายร้อยกิโลเมตรมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดตามการเคลื่อนไหวของเปลือกโลก และไม่มีการทำสัญลักษณ์ใดๆ เพื่อให้ทราบ ทำให้เส้นเขตแดนในหน้านางานนั้นสามารถผิดเพี้ยนไปจากเส้นที่ลาดไว้บนแผนที่ สร้างความเข้าใจผิดให้แก่หน่วยทหารลาดตระเวนในพื้นที่ว่าต่างฝ่ายต่างบุกรุกเส้นของกันและกัน (อารีย์, 2020) จากนั้นจีนและอินเดียก็ยังคงเฝ้าจับตาแนวเขตแดนมาตลอดช่วงปี ค.ศ. 1996 จนถึง ปี ค.ศ. 2019

ภาพประกอบจาก Twitter: @IndoPac_Info

ภาพที่ 1. ภาพประกอบเพื่อแสดงให้เห็นพื้นที่ของแคว้นจัมมูร์และแคชเมียร์ในอดีตที่มีอาณาเขตบริเวณเส้นประเป็นพื้นที่ในครอบครองทั้งหมด แต่ในปัจจุบันแคว้นขนาดใหญ่ได้ถูกแบ่งแยกออกเป็นดินแดนขนาดเล็กและอยู่ภายใต้การควบคุมของจีน อินเดีย และปากีสถาน

จากภาพที่ 1 แสดงให้เห็นถึงพื้นที่ที่เคยเป็นของแคชเมียร์ที่ผนวกลาดักห์เข้ามาอยู่ใต้การปกครองแล้วด้วยเส้นประที่ครอบคลุมตั้งแต่บริเวณสีน้ำตาลเข้มคือลาดักห์ สีน้ำตาลอ่อนคือจัมมูร์และแคชเมียร์ สีน้ำตาลครีมคือบัลติสถานหรือเดิมเคยเป็นอาชชาติแคชเมียร์ และบริเวณสีเขียวคืออักไซ-ซิน ในภาพพื้นที่ของลาดักห์จะเห็นเส้นสีฟ้าที่สัญลักษณ์ของแม่น้ำนั่นคือทะเลสาบแพงกอง (Pangong Lake) ได้รับการขนานนามว่าเป็นทะเลสาบน้ำเค็มที่อยู่สูงที่สุดในโลก ตั้งอยู่ระหว่างลาดักห์ยาวไปจนถึงเขตทิเบต เป็นบริเวณที่ถูกลากเป็นเส้นควบคุมระหว่างจีนและอินเดีย ทะเลสาบแพงกองนี้เองจะเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของลาดักห์ที่ผู้เขียนจะได้กล่าวถึงต่อไป ส่วนรอยต่อระหว่างอินเดียแผ่นดินใหญ่และแคชเมียร์นั้นมีรัฐหิมาจัลประเทศเป็นประตูเชื่อมสองดินแดนเข้าไว้ด้วยกัน หลังจากการเกิดความขัดแย้ง บริเวณอักไซ-ซินและบัลติสถานถูกแยกออกไป อาณาเขตของแคว้นจัมมูร์และแคชเมียร์เหลือเพียงสีน้ำตาลเข้มและสีน้ำตาลอ่อน และในปัจจุบันตั้งแต่ปี ค.ศ. 2019 แคว้นจัมมูร์และแคชเมียร์ก็ถูกแยกออกจากกันกลายเป็นสองดินแดนสหภาพที่ขึ้นตรงต่อรัฐบาลกลางอินเดีย

ช่วงที่สาม (ค.ศ. 2019 ถึงปัจจุบัน) วันที่ 5 สิงหาคม ค.ศ. 2019 รัฐบาลอินเดียภายใต้การนำของนเรนทรา โมดิ (Narendra Modi) ได้ยกเลิกมาตราพิเศษ 370 ที่ให้สิทธิพิเศษปกครองตนเองแก่แคว้นจัมมูร์และแคชเมียร์ แบ่งแยกลาดักห์ออกจากการปกครองภายใต้จัมมูร์และแคชเมียร์ กลายเป็นสองดินแดนสหภาพคือ ดินแดนสหภาพลาดักห์ และดินแดนสหภาพจัมมูร์และแคชเมียร์ ซึ่งต่อจากนี้สถานิติบัญญัติจะถูกแยกออกจากลาดักห์โดยสิ้นเชิง นโยบายการพัฒนาลาดักห์จะถูกกำหนดร่วมกับรัฐบาลอินเดียโดยตรง โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 31 ตุลาคม ค.ศ. 2019 แนวคิดหลักในการแบ่งแยกดินแดนก็คือการทำให้ลาดักห์เป็นอิสระ (autonomous) มากขึ้นและพึ่งพาสภาของแคชเมียร์ให้น้อย

ที่สุดไปถึงจนถึงการไม่พึ่งพา (less dependent) เลย อย่างไรก็ตาม ในช่วงแรกก่อนที่จะเกิดการแบ่งแยก ได้มีเสียงคัดค้านต่ออินเดีย แต่ก็เป็นที่แน่ชัดว่า อินเดียไม่ได้กระทำอันเป็นการขัดต่อหลักกฎหมาย อินเดียจึงสามารถออกกฎหมายแบ่งแยกดินแดนได้สำเร็จ (Dutta, 2019) และตามที่หลายฝ่ายคาดไว้ว่าการตัดสินใจของโมตีครั้งนี้จะก่อให้เกิดความวุ่นวายทางการเมือง ก็เป็นไปตามคาด เพราะเกิดเป็นการประท้วงในแคชเมียร์ที่ต่อต้านการแบ่งแยกดินแดน แต่รัฐบาลก็ส่งกองกำลังเข้ามารักษาความสงบ

ประวัติศาสตร์ตามที่กล่าวมาทั้งหมดชี้ให้เห็นว่าลาดักห์เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญเพราะความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์อันสามารถมีส่วนในการขึ้นนำการออกนโยบายของผู้ที่มีสิทธิเหนือดินแดนนี้ และผู้ที่จะได้รับผลกระทบจากนโยบายนั้นก็คือประเทศที่มีอาณาเขตติดกัน (Jalalpour & Shojaeifar, 2017) ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบในทางลบหากเป็นนโยบายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการทำให้เขตแดนชัดเจนขึ้น การมีสิทธิเหนือดินแดนโดยชอบธรรม หรือการพัฒนาเพื่อใช้ประโยชน์จากดินแดนรกร้างอันกว้างขวางได้อย่างเต็มรูปแบบ ลาดักห์จึงเป็นดินแดนที่อยู่ในความสนใจหรือความระแวงระวังของประเทศจีนซึ่งในโลกสมัยเก่าอาจเป็นการบุกรุกทำสงครามเพื่อแย่งชิงดินแดน แต่ในโลกสมัยใหม่จะเป็นการขัดขวางการพัฒนาพื้นที่มากกว่าการทำสงคราม หากแต่ยังคงมีการปะทะระหว่างทหารของอินเดียและจีนตามแนวเส้นชายแดนอยู่เป็นระยะ แถมนั้นยังมีแนวโน้มที่จะกระทบกระทั่งกันไปไม่สิ้นสุด ไม่ว่าจะอย่างไร เจ้าของพื้นที่อย่างอินเดียก็ต้องการที่จะครอบครองพื้นที่ทั้งหมดที่ยังเหลืออยู่ของลาดักห์ต่อไป เมื่อความขัดแย้งตั้งแต่อดีตได้ดำเนินต่อมาจนถึงปัจจุบัน อินเดียจึงมีความพยายามที่จะใช้ทรัพยากรที่มีในพื้นที่เพื่อเป็นโอกาสที่จะแก้ไขความขัดแย้งในทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศลงด้วยการพลิกโฉมดินแดนชนบทท่ามกลางหุบเขาห่างไกลผู้คนอันน่าจับจ้องให้กลายเป็นชัยภูมิที่ดีในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อประเทศอื่นไม่กล้าเข้ามายุ่งย่ำอีกต่อไป เพื่อจบปัญหา เพื่อลดความขัดแย้งและส่งเสริมให้เกิดสันติภาพระหว่างจีนและอินเดีย (TNN, 2020)

ลาดักห์กับการท่องเที่ยว

ในการพัฒนาลาดักห์เป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยวได้มีความเป็นมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1948 ขนเฝ้าเร่ร่อนชาวปากีสถานพยายามรุกเข้าไปในลาดักห์แต่มีบุรุษหนึ่งคนได้ขอความช่วยเหลือจากอินเดียเพื่อปกป้องดินแดนจนสำเร็จ อันเป็นการแสดงให้เห็นความเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ทางชายแดนที่มีความสำคัญของลาดักห์มาตั้งแต่อดีต

บุรุษผู้ประสานงานกับอินเดียเพื่อปกป้องลาดักห์ได้สำเร็จคนนั้นคือ คูช็อก บากูลา รินโปเช ที่ 19 (19th Kushok Bakula Rinpoche) มีชื่อจริงว่า Ngawang Lobzang Tubsten Choknor เกิดใน

ปี ค.ศ. 1918 รินโปเชคือชื่อของผู้นำทางจิตวิญญาณของลาดักห์ (เช่นเดียวกับการเรียกดาไลลามะ) และเป็นผู้สำเร็จราชการแทนดาไลลามะ ในปี ค.ศ. 1937

ประวัติของรินโปเชที่ 19 นั้นคือ เขาเป็นทายาทสายตรงของกษัตริย์องค์สุดท้ายแห่งราชวงศ์ลาดักห์ รินโปเชคือผู้ที่ได้หว่านเมล็ดพันธุ์ของการดินแดนสหภาพไว้ให้ลาดักห์ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1948 เขาเป็นคนคัดค้านมาตรา 370 ที่ควบรวมให้ลาดักห์อยู่ภายใต้การปกครองของสถานะพิเศษรัฐปกครองตนเองจัมมูร์และแคชเมียร์อย่างแข็งขัน โดยมีจุดเริ่มต้นจากเมื่อครั้งที่รินโปเชได้ช่วยปกป้องดินแดนลาดักห์จากชนเผ่าเร่ร่อนปากีสถานได้สำเร็จ หลังจากนั้น รินโปเชก็ได้รับเชิญจากนายกรัฐมนตรีชวาหะลาล เนห์รู (Jawaharlal Nehru) ให้เข้าร่วมการประชุมกับเขาที่เดลี ในการประชุมนั้น รินโปเชได้แสดงจุดยืนของเขาในฐานะผู้แทนพุทธสมาคมลาดักห์ (Ladakh Buddhist Association: LBA) ว่าลาดักห์ควรจะถูกควบรวมเข้ากับอินเดีย ไม่ใช่แคชเมียร์ที่แม้จะมีความใกล้ชิดกันทางอาณาบริเวณ แต่ก็มี ความแตกต่างทางจิตวิญญาณอย่างสิ้นเชิง รินโปเชยังได้เชื้อเชิญให้เนห์รูไปเยี่ยมลาดักห์ ซึ่งในเวลาต่อมาเพียงสองเดือนหลังจากการพบปะในปี ค.ศ. 1949 เนห์รูก็ตอบสนองคำเชิญด้วยการไปปรากฏตัวที่ลาดักห์พร้อมลูกสาวของเขา อินทิรา คานธี (Indira Gandhi) และคณะรัฐมนตรีกลาโหมของอินเดียรวมไปถึงทีมผู้สื่อข่าว สิ่งที่เป็นหลักฐานต่อกย้ำความสนิทสนมของทั้งคู่คือภาพที่เนห์รูไปเยือนเลห์ได้ถูกตีพิมพ์ออกมา ซึ่งจะจุดเริ่มต้นในการเปลี่ยนแปลงประวัติศาสตร์ของลาดักห์มาจนถึงปัจจุบัน และเนห์รูคือคนที่ชักชวนให้รินโปเชเข้ามาเล่นการเมืองในภูมิภาคจัมมูร์และแคชเมียร์จนรินโปเชได้รับความนิยมและมีความก้าวหน้าทางอาชีพในเส้นทางการเมืองของเขาอย่างมาก (Wangchuk, 2021) วัตถุประสงค์ของเนห์รูในครั้งนั้นคือการมาเยี่ยมชมดินแดนในหุบเขาก็คือการประเมินพื้นที่จากการรับฟังความคิดเห็น ข้อกังวล ความต้องการและข้อเรียกร้องของผู้คนในพื้นที่ด้วยตนเอง จากการเยือนครั้งนี้ เนห์รูได้หารือกับรินโปเชเกี่ยวกับสถานะของผู้นำทางจิตวิญญาณและการมีส่วนช่วยเหลือด้านการเมืองและสังคมด้วยคุณลักษณะท่าทางของรินโปเชและความเข้าใจในพื้นที่ลาดักห์ เพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนและอนาคตของลาดักห์จึงไม่มีใครจะเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งควบคู่ทั้งด้านการเมืองและด้านจิตวิญญาณทางสังคมไปมากกว่ารินโปเชอีกแล้ว แม้ในช่วงแรกรินโปเชจะปฏิเสธข้อเสนออย่างแข็งขัน แต่เขาก็ได้รับการโน้มน้าวและการสนับสนุนจากเนห์รูรวมไปถึงผู้คนในท้องถิ่น จนรินโปเชตัดสินใจรับข้อเสนอและปฏิญาณตนต่อพระโพธิสัตว์ที่จะทำงานเพื่อพัฒนาลาดักห์ ส่วนเนห์รูก็ได้ให้คำมั่นต่อลาดักห์ว่าเขาจะช่วยเหลือและหาหนทางในการพัฒนาภูมิภาคลาดักห์และผนวกรวมเข้ากับอินเดียให้ได้ อย่างไรก็ตาม รินโปเชได้มีการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดกับเนห์รูจวบจนวาระสุดท้าย (Wangchuk, 2021) เนห์รูได้เสียชีวิตลงหลังจากนั้นก่อนที่จะได้มีการจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาภูมิภาคลาดักห์ให้ก้าวหน้าและเป็นอิสระให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรม

เจตนารมณ์และแผนการดำเนินงานได้ถูกส่งต่อมายังทายาทอย่างอินทิดา คานธี นอกจากนี้ ในปี ค.ศ. 1959 รินโปเซยังเป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลังการช่วยให้องค์ดาไลลามะและชาวทิเบตจำนวนหลายหมื่นคนลี้ภัยจากทิเบตมาอยู่ที่อินเดีย รวมไปถึงการเตือนอินเดียถึงอนาคตว่าจะการกระทำเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ในทางเลวร้ายลงระหว่างอินเดียบกับจีน (Dowd, 2022) ในชีวิตการทำงานของรินโปเซได้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองของอินเดียบไปจนถึงตำแหน่งเอกอัครราชทูตอินเดียบประจำมองโกเลียในปี ค.ศ. 1989 รินโปเซถึงแก่กรรมในปี ค.ศ. 2003 และได้กลายมาเป็นรัฐบุรุษของอินเดียบ (Wangchuk, 2021) นอกจากนี้ สนามบินในเมืองเลห์ยังถูกตั้งชื่อตามชื่อของรินโปเซด้วย (Dowd, 2022)

ดังนั้นจึงสามารถเรียกได้ว่า ความเป็นมาของรินโปเซ การดำเนินงาน รวมไปถึงข้อเรียกร้องของเขาทำให้เกิดการพัฒนาต่อพื้นที่ที่นำมาซึ่งการพยายามหาหนทางเพื่อทำให้ลาดักห์เป็นอิสระจากแคชเมียร์ และการทางแก้ไขปัญหาความขัดแย้งกับจีน

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการพยายามบุทางให้ลาดักห์ได้เป็นอิสระจากแคชเมียร์อย่างเข้มข้น แต่หลังจากที่เนห์รูถึงแก่กรรมในปี ค.ศ. 1964 เมื่อมีผู้ขึ้นมารักษาการณ์จนกระทั่งมีผู้ที่ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อจากท่านจนถึงปี ค.ศ. 1966 ก็ไม่มีผู้ใดได้ออกนโยบายที่สานต่อเจตนารมณ์ของเนห์รู และรินโปเซให้เกิดความต่อเนื่อง

ต่อมา ในยุคสมัยภายใต้การนำของอินทิดา คานธี (Indira Gandhi) ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสองสมัยในช่วงปี ค.ศ. 1966 – 1977 และช่วงปี ค.ศ. 1980 – 1984 ในยุคของเธอได้เป็นยุคริเริ่มการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยในปี ค.ศ. 1974 ได้ริเริ่มมีการเปิดพื้นที่ลาดักห์ให้เป็นพื้นที่ท่องเที่ยว (Administration, 2022) พัฒนาการของเรื่องการท่องเที่ยวมาจากการที่รัฐบาลต้องการป้องกันไม่ให้มีการย้ายออกนอกถิ่นฐานและเพิ่มจำนวนประชากรด้วยการหลักการตั้งดูตให้เยาวชนอาศัยอยู่ที่บ้านเกิดเพื่อให้เกิดการสร้างงานในพื้นที่และมีรายได้จากการท่องเที่ยว ชาวลาดักห์ไม่ได้มีทางเลือกมากนักและไม่ได้มีส่วนในการตัดสินใจ แต่ก็ได้ถูกทำให้เป็นผลลัพธ์ของนโยบาย แม้ว่าจะมีความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจ แต่ผู้สูงอายุบางส่วนของลาดักห์ก็ยังคงมีความกังวลเกี่ยวกับการที่เปิดรับคนภายนอกเข้ามาในดินแดนปิดอย่างลาดักห์ ซึ่งอาจจะเป็นการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวลาดักห์ (Lundup, 2013) และในปี ค.ศ. 1982 เมื่ออินทิดาได้รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอีกครั้ง รัฐบาลภายใต้การนำของอินทิดาในสมัยที่สองได้มีการประกาศนโยบายชาติในเรื่องการท่องเที่ยว (Dhariwal, 2005) ซึ่งนโยบายแห่งชาตินั้นเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศอินเดียบในฐานะที่เคยเป็นประเทศที่เคยยิ่งใหญ่ในอดีตและทำให้เป็นอนาคตที่สดใส มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจ เกิดการจ้างงานโดยเฉพาะพื้นที่ห่างไกล ส่งเสริมมรดก วัฒนธรรม

สิ่งแวดล้อม และขยายจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติให้มากขึ้น ("Dr. Bhim Rao Ambedkar College," 2022) จากการสนับสนุนให้เกิดการประชาสัมพันธ์พื้นที่ให้เป็นที่รู้จัก ความพยายามนั้นได้เกิดผลขึ้นเพียงแต่ลัดดักท์ยังไม่เป็นที่รู้จักเท่าใดนัก ลัดดักท์เริ่มปรากฏให้เป็นที่รู้จักสู่สายตาชาวโลก แต่แล้วความพยายามจากทางการอินเดียในช่วงนั้นก็ได้เลือนหายไป กลายเป็นช่วงสุญญากาศของการพัฒนาพื้นที่ลัดดักท์

หลังจากสิ้นสุดยุคการปกครองของอินทிரานในปี ค.ศ. 1984 บุตรชายของอินทிரานได้ขึ้นมาเป็นผู้นำในอินเดียลำดับต่อมาช่วงปี ค.ศ. 1984 – 1989 แต่ก็ไม่ได้มีการดำเนินนโยบายต่อพื้นที่ลัดดักท์ อันเห็นเป็นรูปธรรมต่อจากมารดา ต่อจากนั้น ปี ค.ศ. 1989 จนกระทั่งปี ค.ศ. 2004 เป็นช่วงของการเปลี่ยนผ่านนายกรัฐมนตรีของอินเดียเป็นจำนวนทั้งหมดเจ็ดคน แต่ก็ไม่มีใครได้มีแผนยุทธศาสตร์ต่อพื้นที่ลัดดักท์อย่างชัดเจนรวมถึงการทำให้ลัดดักท์เป็นอิสระจากจัมมูร์และแคชเมียร์ ยังคงมีเพียงนโยบายเดิมจากยุคของอินทிரานในการริเริ่มให้เกิดการท่องเที่ยวในลัดดักท์ที่ยังคงดำเนินอยู่เรื่อยมาตลอดช่วงหลังปี ค.ศ. 1984 – 2004 แม้จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปยังลัดดักท์ แต่ก็เป็นเวลากว่ายี่สิบปีที่ทำให้ลัดดักท์เลือนรางออกไปจากหน้าหนึ่งของประวัติศาสตร์ประเทศอินเดีย

แม้ว่าจะขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาพื้นที่ลัดดักท์ แต่ในสมัยต่อมาได้มีความพยายามในการพัฒนาลัดดักท์อย่างเป็นรูปธรรมในรัฐบาลภายใต้การบริหารงานของนายกรัฐมนตรีมานโมฮัน ซิงห์ (Manmohan Singh) จากพรรคคองเกรส ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่ 13 และเป็นนายกรัฐมนตรีเชื้อสายซิกข์คนแรกของอินเดียและเป็นอีกคนหนึ่งที่ได้รับคามนิยมจากประชาชนอย่างมาก เขาเป็นหนึ่งในคนที่ได้ดำรงตำแหน่งยาวนานที่สุดถึงสองสมัย โดยดำรงตำแหน่งอยู่ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004 – 2014 เขาได้เดินทางไปยังเมืองเลห์ในปี ค.ศ. 2005 เพื่อเดินทางต่อไปยังธารน้ำแข็งเซียฉิน (Siachen) ที่มีพรมแดนติดกับปากีสถานและอยู่บริเวณใกล้เคียงกับอัช-ชิน และยังเป็นสนามรบที่สูงที่สุดในโลก เพื่อสำรวจความเดือดร้อนและความต้องการของทหารที่ประจำการอยู่บนเทือกเขานั้น พร้อมกับประกาศเจตนารมณ์ว่าเขาต้องการจะทำให้สนามรบแห่งนี้กลายเป็นภูเขาแห่งสันติภาพโดยไม่ต้องมีการวาดเส้นเขตแดนขึ้นมาใหม่ มานโมฮันได้เดินสำรวจในพื้นที่ด้วยตนเองเป็นเวลากว่าครึ่งชั่วโมงโดยไม่สนใจคำเตือนของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ เขาบอกกับผู้สื่อข่าวว่าต้องมีวิธีการใหม่ที่จะทำให้เป็นพื้นที่นี้เป็นพื้นที่ที่ทุกคนรู้สึกได้ว่าไม่มีอันตรายใดๆ นอกจากนี้ยังได้ให้ความมั่นใจกับชาวลัดดักท์ว่าจะทำทุกอย่างเพื่อนำความสงบสุขและความเจริญรุ่งเรืองมาสู่ดินแดนนี้ ระหว่างการเดินทางครั้งนี้เขาได้พักในตัวเมืองเลห์พร้อมวางศิลาฤกษ์เปิดโครงการพลังงานไฮเดลเพื่อแก้ปัญหาเรื่องพลังงานในเลห์ (UNI & PTI, 2005)

ในยุคของมานโมฮันได้มีการฉายภาพยนตร์เรื่อง 3 อัจริยะขวางโลก (3 idiots) ออกมา ซึ่งผู้กำกับภาพยนตร์โดยอามีร์ ข่าน (Aamir Khan) ได้รับแรงบันดาลใจมาจากโซนมัม วังชุก (Sonam Wangchuk) เป็นผู้ที่ได้รับรางวัลแมกไซไซ (Magsaysay) เขาเป็นวิศวกรที่อยู่ทีเลห์ และเป็นผู้ปฏิรูปการศึกษาให้เด็กและเยาวชนพร้อมความร่วมมือจากชุมชนด้วยการผสมผสานระหว่างการขยายความรู้ทางวิทยาศาสตร์และการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวลาดักห์ (Arora, 2018) หลังจากนั้นเลห์ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติที่คร่าชีวิตผู้คนไปมากมาย เด็กๆที่ร่วมแสดงเป็นนักเรียนของพระเอกในหนังเรื่อง 3 idiots ที่ไปเปิดโรงเรียนสอนหนังสือในเลห์ ได้กลายเป็นเด็กกำพร้า นอกจากมานโมฮันจะต้องการสร้างสันติภาพเหนือดินแดนแล้ว เขายังได้ให้ความใส่ใจเดินทางกลับไปเยี่ยมเลห์ด้วยตนเองอีกครั้งพร้อมกับมีมติให้สำนักงานบรรเทาทุกข์และฟื้นฟูได้จัดหาที่อยู่อาศัยให้กับเด็กเหล่านั้น ซึ่งก็คือโรงเรียนที่มีสถาปัตยกรรมสวยงามที่ถูกใช้เป็นที่ถ่ายทำในภาพยนตร์เรื่อง 3 idiots นั้นเอง (PTI, 2010) และให้ใช้งบจากกองทุนสงเคราะห์แห่งชาติของนายกรัฐมนตรีเพื่อเยียวยาญาติผู้เสียชีวิต 100,000 รูปี และเยียวยาผู้บาดเจ็บสาหัสสายละ 50,000 รูปี (PTI, 2013) ขณะเดียวกัน มานโมฮันยังได้สนับสนุนอามีร์ ข่าน ผู้กำกับและนักแสดงหลักในเรื่อง 3 idiots เรื่องที่อามีร์ควรมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกโดยไม่โดนโจมตีเมื่อตอนที่อามีร์ถูกประท้วงหลังจากที่ไม่ยอมขอโทษทางการรัฐคุชราต (Gujarat State) ซึ่งในขณะนั้นคือเรนทรา โมดิ เป็นผู้บริหารรัฐ หลังอามีร์แสดงความเห็นเกี่ยวกับการแก้ปัญหาคะชัตกรในรัฐคุชราต (RediffEntertainmentBureau, 2006)

นอกจากนี้ ยังมีการออกเอกสาร The Ladakh 2025 Vision Document ในยุคสมัยของรัฐบาลมานโมฮัน ซึ่งเป็นหลักฐานอย่างเป็นทางการที่ชี้ให้เห็นถึงการประชุมจากทุกภาคส่วนในสังคมจนเห็นพ้องต้องกันในความต้องการที่จะพัฒนาลาดักห์เพื่อให้พร้อมสำหรับการเป็นจุดหมายหมายของการเดินทางจากนักท่องเที่ยว เอกสาร The Ladakh 2025 Vision Document ถูกเผยแพร่ในปี 2005 มีใจความหลักในการจัดทำวิสัยทัศน์ออกเป็นสองประเด็นใหญ่ ประเด็นแรกคือมีการกล่าวถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยวของลาดักห์ตั้งแต่ช่วงกลางปี ค.ศ. 1970 และพื้นที่ก็ได้รับความนิยมเรื่อยมา เอกสารฉบับนี้จึงเป็นแนวทางสำหรับการทำให้วิถีชีวิตของคนท้องถิ่นสามารถปรับตัวให้เข้ากับโลกภายนอกที่กำลังศิบลานเข้ามา เรียกว่าเป็นข้อกังวลที่ต้องการผสมผสาน ระหว่างวิถีแบบดั้งเดิมให้อยู่ร่วมกับวิถีแบบใหม่ได้ ส่วนประเด็นที่สองคือกลยุทธ์ในการรับมือกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจากการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง สภาพแวดล้อม ขยะมลพิษ วิถีชีวิตและวัฒนธรรม ในส่วนของรายละเอียดเอกสารได้ถูกแบ่งออกเป็น 4 หมวดหมู่หลักๆคือ หมวดหมู่เรื่องเศรษฐกิจแบบดั้งเดิม เศรษฐกิจแบบใหม่ โครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ และโครงสร้าง

พื้นฐานทางสังคม ทุกหมวดหมู่มีความเกี่ยวข้องกันทั้งหมด เรียกว่าเป็นเหตุและเป็นผลเชื่อมถึงกัน แต่ประเด็นที่ผู้เขียนสนใจก็คือการที่เอกสารให้ความสำคัญกล่าวถึงเนื้อหาเรื่องการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในประเด็นความสำคัญ (The Ladakh 2025 Vision Document, 2022)

การประชุมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจนเกิดเป็นเอกสาร The Ladakh 2025 Vision Document ที่เป็นการวางยุทธศาสตร์ให้เกิดแนวทางการพัฒนาลาดักห์ในด้านการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค เพื่อเตรียมตัวรับมือกับกระแสการท่องเที่ยวจากการชูให้ลาดักห์เป็นจุดมุ่งหมายการเดินทางที่ต้องมาเยือนจากการฉายภาพยนตร์เรื่อง 3 idiots ในยุคการบริหารประเทศของมานโมฮัน แต่เขาก็ต้องลงจากตำแหน่งไปเมื่อหมดวาระ

ผู้รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อจากมานโมฮันในปี ค.ศ. 2014 คือ นเรนทรา โมดิ (Narendra Modi) จากพรรค BJP ลาดักห์ได้กลับมาเป็นที่รู้จักอีกครั้ง โดยในการกลับมาครั้งนี้เป็นการกลับมาที่ยิ่งใหญ่และมีการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่อย่างเห็นได้ชัด ตั้งแต่การประชาสัมพันธ์ การปรากฏตัวของพื้นที่ผ่านภาพยนตร์ ข่าว และมีแรงกระตุ้นให้นักลงทุนหันมาสนใจในการลงทุนด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างคึกคัก โดยเฉพาะโรงแรม ส่วนคนในพื้นที่เองก็มีการลงทุนสร้างที่พักอาศัยขนาดย่อมขึ้นมา รวมไปถึงการปรับปรุงบ้านตนเองให้เป็นเกสต์เฮาส์เพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยวที่หลั่งไหลเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเห็นได้จากจำนวนเกสต์เฮาส์ที่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 602 แห่ง ในปี ค.ศ. 2019 จากที่ปี ค.ศ. 2011 มีเพียง 386 แห่ง ในปี ค.ศ. 2019 (Dolma, 2019) นายกรัฐมนตรีนเรนทรา โมดิได้ประกาศยกเลิกมาตราพิเศษ 370 ของรัฐธรรมนูญอินเดียที่ให้สิทธิแก่แคว้นจัมมูร์และแคชเมียร์รวมไปถึงเลห์ที่อยู่ภายใต้แคชเมียร์ในการปกครองตนเอง และใช้อำนาจจัดตั้งทั้งสองดินแดนให้เป็นดินแดนสหภาพ (Union Territory: UT) (Dutta, 2019) ดินแดนแรกคือแคชเมียร์ซึ่งเป็นรัฐมุสลิมและรัฐจัมมูร์ซึ่งเป็นรัฐฮินดู ดินแดนที่สองคือลาดักห์ซึ่งเป็นรัฐพุทธ จากที่แต่เดิมรัฐปกครองตนเองสามารถมีอำนาจตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ก็ต้องกลายมาเป็นการขึ้นตรงต่อรัฐบาลกลางเดลี โดยการแบ่งแยกแคว้นจัมมูร์และแคชเมียร์ และจัดตั้งดินแดนสหภาพได้อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการปรับโครงสร้างแคว้นจัมมูร์และแคชเมียร์ ปี ค.ศ. 2019 ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติที่ร่างขึ้นโดยราชยสภาอันเป็นสภาสูงของรัฐสภาอินเดียในวันที่ 5 สิงหาคม ค.ศ. 2019 และผ่านการเห็นชอบจากโลกยสภาอันเป็นสภาล่างของรัฐสภาอินเดียที่มีผู้แทนจากแต่ละดินแดนรวมอยู่ด้วยในวันที่ 6 สิงหาคม ค.ศ. 2019 (PRS, 2022) ในพระราชบัญญัติระบุถึงการให้จัดตั้งดินแดนสหภาพลาดักห์ขึ้นมาใหม่โดยไม่ต้องมีสภานิติบัญญัติ ดินแดนสหภาพลาดักห์นี้จะประกอบด้วยเขตเมืองเลห์และเขตเมืองคาร์กิล และดินแดนดังกล่าวจะไม่ใช่เป็นส่วนหนึ่งของจัมมูร์และแคชเมียร์อีกต่อไป แต่ขณะเดียวกัน ดินแดนสหภาพจัมมูร์

และแคชเมียร์ยังคงเป็นดินแดนสหภาพที่มีสถานิติบัญญัติ การบริการกิจการสาธารณะของทั้งสองดินแดนจะอยู่ภายใต้การสั่งการของประธานาธิบดี ซึ่งจะสั่งการผ่านรองผู้ว่าการรัฐอันเป็นผู้ที่ถูกแต่งตั้งโดยประธานาธิบดีเอง นอกจากนี้ ทั้งสองดินแดนจะใช้ระบบศาลร่วมกัน อันได้แก่ศาลสูงของจัมมูร์และแคชเมียร์ (Affairs, 2019)

สถานการณ์ในขณะนั้นพบว่าผู้คนในลาดักห์รู้สึกยินดีกับการเปลี่ยนแปลงทางการปกครองครั้งนี้ซึ่งต่างจากทางฝั่งแคชเมียร์ (AUazeera, 2019) จากการสัมภาษณ์ไปยังผู้ที่อยู่อาศัยในลาดักห์ส่วนหนึ่งรวมถึงผู้บริหารในสภาพพบว่า พวกเขาขอให้เกิดการแบ่งแยกมานานแล้วกว่า 70 ปี ลาดักห์ต้องการเอกลักษณ์ของตนเอง นี่เท่ากับเป็นการประกาศอิสรภาพขอลาดักห์ (Rashid, 2020) ส่วนเรื่องงบประมาณ ลาดักห์จะได้รับงบช่วยเหลือจากรัฐมากขึ้น เพราะปกติแล้วเมื่อเงินอุดหนุนมาถึงจะถูกลงไปใช้ที่แคชเมียร์เป็นส่วนมาก (Dutta, 2019) ส่วนที่มาถึงลาดักห์มีเพียงร้อยละ 2 จากงบประมาณจริงที่ถูกจัดสรรให้ลาดักห์ (PTI, 2020) แต่อีกสิ่งหนึ่งที่ยังคงเป็นเรื่องที่ถกเถียงกันอยู่คือการที่คนอินเดียจากรัฐอื่น สามารถเข้ามามีสิทธิซื้อที่ดินและเป็นเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ในลาดักห์ได้จากที่เมื่อก่อนผู้ที่ครอบครองได้ต้องเป็นพลเมืองชาวลาดักห์เท่านั้น กระแสนี้ทำให้เกิดการตื่นตัวของชาวลาดักห์มากขึ้น (AUazeera, 2019)

หลังจากที่ลาดักห์กลายเป็นดินแดนสหภาพแล้ว ก็ทำให้รัฐบาลกลางสามารถเข้าควบคุมการบริหารและการพัฒนาได้โดยตรง เป็นการเอื้อให้รัฐบาลทำงานได้สะดวกมากขึ้น โดยที่รัฐบาลกลางสามารถมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนดทิศทางนโยบายของพื้นที่ตามที่ต้องการ กรณีนี้ยังสอดคล้องกับข้อมูลในเอกสาร The Ladakh 2025 Vision Document ที่ชี้ให้เห็นว่า แผนพัฒนามีความตั้งใจที่จะเปลี่ยนจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวจากเมืองแคชเมียร์ให้เป็นตลาดเมืองเลห์แทน (Leh main market) การแบ่งแยกสองดินแดนนี้ออกจากกันก็เพื่อเบนความสนใจของนักท่องเที่ยวจากแคชเมียร์มาเป็นลาดักห์มากขึ้น

เมื่อลาดักห์กลายเป็นความขัดแย้งระหว่างประเทศที่อดีตเป็นพื้นที่พิพาทกันมาก่อน เหตุการณ์ที่เกิดกับลาดักห์ในลำดับถัดมาจึงเป็นความน่าสนใจเพราะลาดักห์ได้ถูกชูให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวอย่างที่ได้กล่าวไปข้างต้น และจากความพยายามนี้ได้ดึงดูดนักท่องเที่ยวจำนวนมากเดินทางเข้าอินเดียเพื่อไปยังลาดักห์

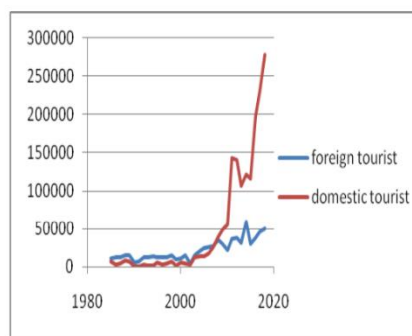
นับตั้งแต่กระแสการท่องเที่ยวฤกษ์เริ่มในปี ค.ศ. 1974 ภายใต้รัฐบาลของอินทிர้า คานธี จนถึงปัจจุบัน การเดินทางของนักท่องเที่ยวไปยังลาดักห์ได้เพิ่มจำนวนมากขึ้น ระหว่างปี ค.ศ. 1974 จนถึง

ปี ค.ศ. 2008 จำนวนนักท่องเที่ยวยังอยู่ในหลักหมื่นคนต่อปี แต่ในช่วงปี ค.ศ. 2017 – 2018 ได้เพิ่มสูงเป็นประมาณสองแสนคนต่อปีโดยเฉพาะจำนวนของนักท่องเที่ยวในประเทศ โดยในระยะแรก มีเปอร์เซ็นต์ของนักท่องเที่ยวต่างชาติขึ้นลงสลับกันไปในแต่ละปีเฉลี่ยอยู่ที่ระหว่าง 80% ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด แต่ในปี ค.ศ. 2008 เป็นต้นมา มีสถิติของจำนวนนักท่องเที่ยวภายในประเทศมากกว่านักท่องเที่ยวต่างชาติและเพิ่มสูงมากขึ้นเรื่อยๆ จนถึงปี ค.ศ. 2018 (Dolma, 2019)

Percentage of Foreign Tourist Arrival
(Table 1.1)

Years	Foreigners	Total tourists	%of Foreigners
1982	12786	14286	90
1983	12833	12933	99
1984	11785	12300	96
1985	12245	18911	65
1986	12825	16411	78
1987	13688	17802	77
1988	16256	24864	64
1989	16079	22748	74
1990	06342	06738	94
1991	08014	09055	89
1992	13580	16018	85

Source: Department of Tourism Leh

Source: Department of Tourism, Leh

(ภาพสถิติ: Dolma 2019)

ภาพประกอบด้านซ้ายเพื่อแสดงให้เห็นจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมายังลาดักห์ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1982 และมีเปอร์เซ็นต์เฉลี่ยอยู่ที่ 80% ส่วนภาพด้านขวาแสดงให้เห็นกราฟเส้นสีแดงที่ใช้แทนจำนวนนักท่องเที่ยวภายในประเทศได้เดินทางมายังลาดักห์มากขึ้น และมีจำนวนมากกว่าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ใช้เส้นสีฟ้าตั้งแต่ปี ค.ศ. 2008 เป็นต้นมาจนถึงปี ค.ศ. 2018

จากภาพสถิติข้างต้นที่แสดงให้เห็นจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งต่างชาติและในประเทศทำให้ทราบว่า นักท่องเที่ยวที่ต้องการจะมาเยือนลาดักห์ไม่ใช่เพียงแต่ต่างชาติ แต่ยังมีจำนวนคนในประเทศอีกมากที่ได้รับรู้การมีอยู่ของลาดักห์จากกระแสการโปรทโมทพื้นที่ กลายเป็น to-do list ของนักท่องเที่ยวชาวอินเดีย ที่ต้องการจะมาชมทัศนียภาพด้วยตนเอง ต้องการที่จะสัมผัสวัฒนธรรมที่แตกต่างจากทางอินเดียตอนใต้ และเหตุผลนอกเหนือจากนี้ก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้เดินทาง บางคนเดินทางมาเพื่อศึกษาผลกระทบและปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว แต่ก็เพียงจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์ของการเดินทางไปลาดักห์ (Singh, 2021)

แม้ว่าผู้นำอินเดียทั้งสามคนจะมาจากต่างพรรคการเมือง อินทிரาคานธี และมานโมฮัน ซึ่งมาจากพรรคกรรมรัฐบาลอย่างพรรคคองเกรส (Indian National Congress) และนเรนทรา โมดีมาจากพรรคภาราติยะ ชนะตะ (Bharatiya Janata Party หรือ BJP) แต่ก็สามารถอธิบายได้ว่าทั้งสามได้เล็งเห็นการสนับสนุนและการพัฒนาการท่องเที่ยวในลาดักห์เป็นนโยบายที่สำคัญ เห็นได้จากสื่อ

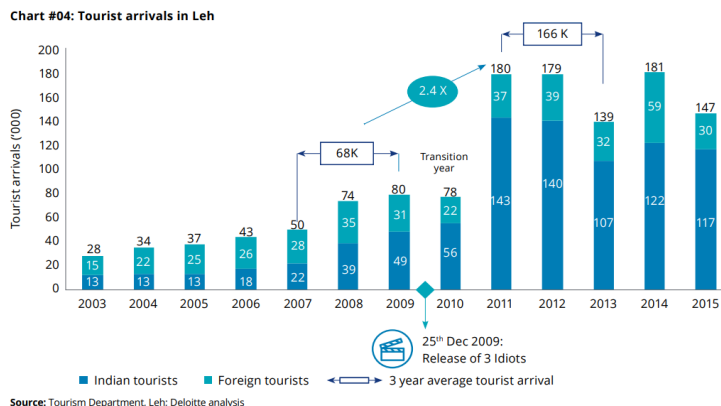
ของอินเดียที่วิจารณ์เรื่องการเดินไปยังลาดักห์ของนายกรัฐมนตรีทั้งสามคนในสามสมัยในลักษณะเดียวกันตั้งแต่ปี ค.ศ. 1971 ซึ่งเป็นช่วงของอินทிர่า โดยหัวหน้ารัฐสภาอาวุโสมองว่าเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่ในการไปเยี่ยมชมสถานที่เดียวกันพร้อมกับให้กำลังใจหน่วยทหารในพื้นที่ (ummid.comNewsNetwork, 2020) เพราะเมื่อมองเข้าไปในด้านของนโยบายที่มีต่อพื้นที่ลาดักห์ก็พบว่าพวกเขาดำเนินนโยบายที่ไม่ต่างกันมากนัก ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาลาดักห์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และแนวทางการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้วยภาพยนตร์

ในส่วนของการพัฒนาลาดักห์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวนั้นได้ชูเรื่องสถานที่อันสวยงามตามธรรมชาติ วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ และสิ่งก่อสร้างทางศาสนา ได้ดึงดูดเม็ดเงินจำนวนมากเข้าอินเดียและลาดักห์ เกิดการพัฒนาทางโครงสร้างสาธารณูปโภคให้มีเจริญขึ้น ทันสมัยมากขึ้น แม้ว่าในช่วงแรกของการพัฒนาโดยอินทிர่า เอกชนและภาคอุตสาหกรรมยังไม่วางใจที่จะเข้าไปลงทุนในพื้นที่เท่าใดนัก แต่ในช่วงหลังมีความชัดเจนมากขึ้นภายใต้การนำของนเรนทรา เพราะนักลงทุนได้เข้าไปสร้างโรงแรมในลาดักห์มากขึ้นเนื่องจากกระแสการหลั่งไหลเข้ามาของนักท่องเที่ยว ซึ่งจะเห็นได้จากการสถิติเพิ่มขึ้นของจำนวนโรงแรมในปี ค.ศ. 2019 มีจำนวน 274 แห่ง จากที่ปี ค.ศ. 2011 มีเพียง 149 แห่ง (Dolma, 2019) นอกเหนือจากการดึงดูดนักลงทุนแล้ว เจ้าหน้าที่รัฐก็ให้สัมภาษณ์กับนักข่าวในประเด็นการแบ่งแยกดินแดนลาดักห์ออกจากแคชเมียร์ว่า ทางรัฐบาลส่วนกลางเองก็มีความพยายามในการทุ่มเงินส่วนการพัฒนาประเทศไปที่ลาดักห์โดยตรงด้วยเช่นกัน แม้ในช่วงแรกจะเป็นก้อนงบประมาณที่ไม่ได้สูงมาก แต่ก็เป็นที่แน่ใจได้ว่าในอนาคตจะมีการจัดการงบประมาณสำหรับลาดักห์โดยเฉพาะ จากการให้สัมภาษณ์นี้จึงเป็นที่แน่ชัดได้ว่า ลาดักห์กลายเป็นศูนย์กลางของอุตสาหกรรมที่จะถูกพัฒนาให้เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญในอินเดียทางตอนเหนือ

การท่องเที่ยวกลายเป็นเรื่องที่ถูกคนกล่าวถึงเกี่ยวกับลาดักห์ เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญอันดับสองรองลงมาจาก การรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล (The Ladakh 2025 Vision Document) รายได้จากการท่องเที่ยวของลาดักห์ช่วงปี ค.ศ. 2011 – 2017 อยู่ที่ประมาณ 1,500 ล้านบาท อ้างอิงจากแผนงบประมาณรายได้ที่ถูกจัดสรรให้ลาดักห์ในปี ค.ศ. 2019-2020 เป็นจำนวนประมาณ 3,564 ล้านบาท ส่วนในปี ค.ศ. 2020-2021 เป็นจำนวน 59,580 ล้านบาท แบ่งเป็นแปดพันล้านบาทสำหรับการพัฒนาชนบท อีกแปดพันล้านบาทสำหรับการบริหารสาธารณะ ห้าพันล้านบาทสำหรับการบริหารด้านพลังงาน ห้าพันล้านบาทสำหรับด้านการบินพลเรือน และอีกเกือบห้าพันล้านบาทสำหรับพัฒนาด้านการท่องเที่ยว (PTI, 2020) แต่ลาดักห์ยังคงประสบกับปัญหาโครงสร้างที่ยังไม่ดีพอ ทั้งเรื่องถนน การขนส่ง การคมนาคม ห้องน้ำและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เอกสารฉบับนี้จึงจะเป็นกลยุทธ์ที่ทำให้โครงสร้าง

ดังกล่าวต้องถูกพัฒนาในเร็ววัน รวมไปถึงการฝึกคนท้องถิ่นให้พร้อมรับมือกับการต้อนรับให้และบริการนักท่องเที่ยวอย่างเป็นมืออาชีพ เมื่อการท่องเที่ยวกลายเป็นเรื่องที่สำคัญมากที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ เนื้อหาเอกสารนี้จึงนำมาซึ่งความต้องการที่จะทำให้คนท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว เข้าใจความสำคัญของการพัฒนาระบบเทคโนโลยีและสารสนเทศ เพื่อเอื้อต่อการติดต่อสื่อสารกับโลกภายนอก การสนับสนุนให้สร้างที่พักขนาดเล็กสำหรับนักท่องเที่ยวที่ปรับปรุงจากทรัพยากรที่ดินเดิมของชาวบ้านมากกว่าจะให้นักลงทุนต่างถิ่นต่างชาติมาลงทุนการสร้างที่พักขนาดใหญ่ การพัฒนาโครงสร้างของเมืองหลวงอย่างเลห์ การพัฒนาโครงสร้างของชนบท แหล่งน้ำที่ต้องสะอาดและทั่วถึง แหล่งพลังงานและน้ำมัน โรงพยาบาลและการให้บริการด้านสุขภาพอนามัย การพัฒนาด้านการศึกษาที่ดีขึ้นต่อพลเมืองลาดักห์ การสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ธรรมชาติดั้งเดิม การให้คุณค่ากับวัฒนธรรมและรากฐานดั้งเดิมท่ามกลางโลกาภิวัตน์ การวางแผนพัฒนาจากระดับฐานของสังคมที่ให้ความสำคัญกับประชาชนเป็นศูนย์กลาง ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือการเน้นพัฒนาฝีมือของชาวบ้านชาวลาดักห์ให้สามารถผลิตสินค้าทำมือ ของที่ระลึก เพื่อขายแก่นักท่องเที่ยว เพราะปกติแล้วรายได้จากการท่องเที่ยวส่วนมากมักจะกระจุกตัวอยู่ที่เมืองเลห์ แต่การเน้นให้ชาวบ้านที่อยู่ชนบททางไกลได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจะเป็นการเพิ่มรายได้ให้กระจายและส่งเสริมให้การท่องเที่ยวส่งผลในทางที่ดีต่อผู้คนทุกระดับมากขึ้น

ส่วนแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ในสมัยรัฐบาลของโมดิได้มีเอกสารที่แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลชุดนี้มีแนวคิดที่จะส่งเสริมอินเดียให้เป็นที่รู้จักต่อสังคมโลกด้วยภาพยนตร์ ด้วยการขายภาพลักษณ์อันโดดเด่นของอินเดียด้วยเรื่องวัฒนธรรมอันเก่าแก่อันเป็นรากฐานทางอารยธรรม อาทิ ศาสนา ประเพณี และความเชื่อต่างๆ ที่มีวิวัฒนาการและถูกส่งต่อไปทั่วภาคพื้นเอเชีย และยังต้องการจะเป็นแหล่งทุนให้การสนับสนุนผู้ผลิตภาพยนตร์จากต่างประเทศที่ต้องการจะใช้สถานที่ถ่ายทำในประเทศอินเดีย รวมถึงลาดักห์ด้วย ทั้งนี้ โมดิเองก็ได้ให้ความเห็นไว้อย่างชัดเจนไว้ในคำกล่าวสำหรับคณะผู้แทนอินเดียในเทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ ประเทศฝรั่งเศสไว้ว่า อินเดียเป็นแหล่งการผลิตภาพยนตร์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก อินเดียมีแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมที่น่าจดจำ และยังมีอีกหลากหลายเรื่องที่น่าสนใจในอินเดีย (Singh, 2022) ทั้งนี้ภาพยนตร์เป็นส่วนหนึ่งที่นำมาซึ่งจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นในลาดักห์ โดยสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นกว่า 2.4 เท่า เพื่อมาชมทะเลสาบแปงกองอันสวยงาม (DeloitteTouchéTohmatulIndia, 2018)

(ภาพสถิติ: Deloitte 2017)

ภาพสถิติประกอบเพื่อเน้นให้เห็นจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นในเมืองเลห์ ซึ่งเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นหลังจากการฉายภาพยนตร์เรื่อง 3 idiots ในปี ค.ศ. 2009 โดยเฉพาะ อันมีสถานที่ถ่ายทำบริเวณทะเลสาบแปงกอนที่เป็นที่กล่าวถึงของผู้ชม

(ภาพถ่ายโดยผู้เขียน)

ภาพประกอบทะเลสาบแปงกอน (Pangong Lake) สถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์เรื่อง 3 idiots ซึ่งในภาพคือช่วงหน้าหนาวเดือนตุลาคมและทะเลสาบได้กลายเป็นน้ำแข็งทั้งหมด ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินลงไปในทะเลสาบได้

ในปัจจุบัน ลาดักห์กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญที่นักท่องเที่ยวจากทั่วทุกมุมโลกต่างก็ต้องการเดินทางไปเยือนเพื่อชมความงามของทัศนียภาพทางธรรมชาติในพื้นที่ ลาดักห์มีเพียงสองฤดูคือฤดูร้อนและฤดูหนาวที่ซึ่งมีเสน่ห์น่าหลงใหลที่แตกต่างอย่างเหมือนกัน ในฤดูหนาว ซึ่งมีระยะเวลาแปดเดือน จากเดือนตุลาคมถึงพฤษภาคม (Cook, 2021) พื้นที่ส่วนมากจะกลายเป็นน้ำแข็ง มีหิมะตกอากาศหนาวเย็นจนถึงขั้นติดลบ ในฤดูที่ยาวนานนี้ ถนนหนทางของลาดักห์มักจะถูกตัดขาดจากภายนอกเนื่องจากมีหิมะถล่ม และหิมะในบางพื้นที่หนาเกินกว่าที่พาหนะที่เคลื่อนผ่านไปได้ (Climate in Leh Ladakh, 2022) รวมไปถึงเที่ยวบินไปลาดักห์ก็ต้องยกเลิกตามสภาพอากาศในแต่ละวัน

เนื่องจากเครื่องบินไม่สามารถบินผ่านสภาพอากาศแปรปรวน พายุหิมะ และลมแรงได้ (Kumar, 2019) นักท่องเที่ยวที่ได้เดินทางไปยังลาดักห์ในเวลาที่เหมาะสม จะได้พบกับเสน่ห์ของเทือกเขาคุนลุน เทือกเขาคาราโครัม และเทือกเขาหิมาลัยที่ถูกปกคลุมด้วยหิมะขาวโพลนบนช่วงยอดเขา เป็นภาพในฝันของใครหลายคนที่น่าประทับใจยิ่งนัก ส่วนในฤดูร้อนมีน้อยกว่าฤดูหนาว ระยะเวลาเพียงสี่เดือนจากเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน (Cook, 2021) หากแต่ไม่ได้มีอากาศที่ร้อนอยู่ตลอดช่วงฤดู แต่จะมีการเปลี่ยนผ่านที่แตกต่างกันไปในแต่ละเดือน หลังจากฤดูหนาวสิ้นสุดลงก็จะเป็นจุดเริ่มต้นของฤดูร้อนที่เป็นช่วงใบไม้ผลิ สภาพอากาศเย็นสบาย มีต้นไม้เริ่มผลิใบ ดอกไม้เริ่มออกช่อมีสีสีนออกมาบ้าง ช่วงนี้เป็นช่วงที่นักท่องเที่ยวเริ่มที่จะนิยมเดินทางเข้าไปยังลาดักห์แล้ว เนื่องจากสามารถเดินทางไปเที่ยวในแต่ละพื้นที่ที่ห่างไกลออกไปเริ่มมีความสะดวก หิมะเริ่มละลาย ไม่มีอุปสรรคจากสภาพภูมิอากาศ (Weather in Ladakh, 2022) เมื่อเข้าสู่ฤดูร้อนอย่างเต็มตัว ต้นไม้ดอกไม้ของเมืองลาดักห์ได้อวดโฉมความงามของตนอย่างเต็มที่ สีสนที่สวยสดของธรรมชาติถูกแต่งแต้มไปทั่วบริเวณของลาดักห์ให้มีชีวิตชีวาอย่างไม่มีที่สิ้นสุด นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางเข้ามายังลาดักห์ในช่วงนี้มากที่สุด เพราะเดินทางสะดวก ไร้อุปสรรคทางสภาพอากาศ (Climate in Leh Ladakh, 2022) เมื่อจะเดินทางไปชมธรรมชาตินอกตัวเมืองก็ยังมีทัศนียภาพตลอดสองข้างทางให้ชมชับอย่างเพลิดเพลิน ไม่ว่าจะเป็น ภูเขา ต้นไม้ ลำธาร สะพานข้ามแม่น้ำที่เต็มไปด้วยธงมนต์หลากสีที่กำลังโบกสะบัดตามแรงลมอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย และสัตว์ท้องถิ่นที่แปลกตา ทะเลสาบที่สูงที่สุดในโลกอย่างทะเลสาบแปงกอร์กีรอคอยให้นักท่องเที่ยวไปลโฉมของน้ำทะเลนิ่งสงบสีฟ้าใส ไสจนกระทั่งเป็นกระจกเงาสะท้อนภาพภูเขาที่เป็นฉากหลังของทะเลสาบได้อย่างชัดเจน (Chompunoot, 2022) เมื่อจะสิ้นสุดฤดูร้อน ก็เป็นหน้าที่ของหน้าฝนที่จะเข้ามารับช่วงต่อ เดือนสิงหาคมจะเป็นช่วงที่ฝนตกหนักมากที่สุดก่อนจะค่อยๆซาไปและหมุนกลับเข้าสู่ช่วงหน้าหนาวอีกครั้งในช่วงเดือนตุลาคม (Weather in Ladakh, 2022)

ภาพถ่ายมุมสูงของเลห์ เมืองหลวงของลาดักห์ (ถ่ายโดยผู้เขียน)

จากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติของลาดักห์ช่วยส่งเสริมให้อินเดียมีอิทธิพลเหนือพื้นที่จากการเป็นเจ้าของพื้นที่ มีสิทธิที่จะนำภาพอันสวยงามของพื้นที่มาโฆษณาเชิญชวนนักท่องเที่ยวให้สามารถเดินทางไปทีลาดักห์ได้ตลอดไม่ว่าจะฤดูใดก็ตามด้วยการออกแบบให้มีกิจกรรมให้ทำตลอดทุกฤดู ความยากในการเดินทาง ความน่าตื่นตึ่ง ความท้าทาย และความสวยงามในแต่ละฤดูที่แตกต่างกันไปทำให้ผู้คนต้องการไปสัมผัสประสบการณ์เหล่านั้นให้ครบในสถานที่เดิม ประกอบกับที่บางคนต้องการไปเพื่อให้เห็นความเปลี่ยนแปลงด้านสภาพทางสังคมและการเมือง จึงทำให้มีนักท่องเที่ยวพร้อมกับความหลากหลายทางจุดประสงค์เดินทางเข้าลาดักห์ตลอดปี เพื่อรักษาปริมาณคนให้เนืองแน่นในพื้นที่ รัฐจึงต้องเร่งพัฒนาลาดักห์ให้พร้อมรองรับนักท่องเที่ยวทุกฤดูกาล

เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อมครั้งใหญ่ในลาดักห์จนมีเอกสารวิสัยทัศน์ในการวางแผนพัฒนาลาดักห์ ก็ดูเหมือนว่าชนชั้นนำของลาดักห์เองอย่างสภาพัฒนาเขตปกครองตนเองลาดักห์ เมืองเลห์ [Ladakh Autonomous Hill Development Council, Leh (LAHDC, Leh)] และประธานสภาในขณะนั้นคือ ดร. โซนัม ดาวา (Dr. Sonam Dawa) ได้ตระหนักถึงเรื่องการไหลบ่าเข้ามาของโลกภายนอกในหลายด้านอยู่เช่นกัน จึงได้ริเริ่มแผนสำหรับเมืองเลห์ในปี ค.ศ. 2017 และก็มีผู้สืบทอดเจตนารมณ์ต่อหลังจากที่ท่านเสียชีวิตไปแล้ว ในที่สุดก็มีเอกสารเผยแพร่ออกมาอีกหนึ่งชิ้นเมื่อเดือนสิงหาคมในปี ค.ศ. 2020 คือ Leh Vision 2030: A Path to our Shared Happiness โดย Leh Vision 2030 มีจุดมุ่งหมายหลักๆเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดูแลและพัฒนาเมืองหลวงของลาดักห์อย่างเลห์โดยเฉพาะ ต่างจาก The Ladakh 2025 Vision Document ที่ใช้เป็นแนวทางดูแลภูมิภาคลาดักห์ในภาพรวมทั้งหมด ซึ่ง Leh Vision 2030 จะเป็นการรวบรวมแผนงานเพื่อการพัฒนาเลห์เป็นที่อยู่อาศัยและเมืองท่องเที่ยวที่ยั่งยืน น่าอยู่ และมีความสุข มุ่งเน้นไปที่น้ำสะอาดและระบบสุขภาพ แผนการเพื่อความยั่งยืนนี้ก็เพื่อปกป้องเลห์ให้ปลอดภัยจากการถูกล้อมรวมเข้ากับโลกภายนอก ป้องกันจากการเปลี่ยนวิถีชีวิตของผู้คนจากโลกาภิวัตน์ ความเสื่อมโทรม และวัฒนธรรมที่อาจถูกกลืนไปอย่างสิ้นเชิง (Phunsog et al., 2020)

ผลประโยชน์จากการพัฒนาลาดักห์เป็นพื้นที่ท่องเที่ยว

อย่างที่ได้อธิบายกันไปแล้วว่า ลาดักห์เป็นพื้นที่รอยต่อพรมแดนระหว่างอินเดียและจีน โดยเฉพาะพื้นที่อักไซ-ชิน ของจีน ที่อินเดียหมายตาเป็นพิเศษที่จะครอบครองด้วยการอ้างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ อินเดียจึงมีความพยายามที่จะทำให้เกิดการประจักษ์ชัดว่าพื้นที่ของลาดักห์ทั้งหมดรวมถึงอักไซ-ชินเป็นของอินเดีย แม้ว่าอินเดียจะแพ้สงครามและเสียพื้นที่นี้ให้กับจีนไปอย่างเป็นเอก

ฉันทแล้วก็ตาม การกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวทำให้เกิดการพัฒนาหลายด้าน ซึ่งผู้เขียนจะแบ่งให้เห็นเป็นประเด็นใหญ่ๆ ดังนี้

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค ถนนหนทาง ตึกรามบ้านช่อง การเข้าถึงและรู้เท่าทันเทคโนโลยี ที่มีความเจริญขึ้น มีความทันสมัยมากขึ้น เกิดการไหลเวียนของเม็ดเงินมากขึ้น เมื่อเกิดสิ่งปลูกสร้างขึ้นมากมาย จำนวนประชากรมากขึ้นหลายตาที่เพิ่มขึ้นในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ทำให้ดินแดนที่เคยเงียบเหงากลับกลายเป็นคึกคัก การที่ลาดักห์อาแซนเปิดรับความเจริญ เทคโนโลยีความทันสมัย ข่าวสารต่างๆ ก็ย่อมทำให้วิถีชีวิตของผู้คนในลาดักห์เปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน การที่คนลาดักห์สามารถใช้เทคโนโลยีนั้นหมายถึงความสามารถใช้โซเชียลมีเดียได้ด้วย และนั่นจะเป็นการไปรโมทลาดักห์ด้วยคนท้องถิ่นเองอีกหนึ่งทาง (Amin & Nika, 2020)

การพัฒนาพื้นที่หมู่บ้านชนบททางไกลของดินแดนลาดักห์ให้เป็นพื้นที่ที่เข้าถึงได้ง่ายด้วยการทำให้เรื่องคมนาคมขนส่งสะดวกรวดเร็ว ก็คือการปูทางให้รัฐบาลเข้าถึงพื้นที่ทุกส่วนในชนบทอันไกลโพ้นได้ หากเกิดสถานการณ์ยากลำบากในพื้นที่หรือเกิดการกระทบกระทั่งกับประเทศข้างเคียงที่มีชายแดนติดกัน ความช่วยเหลือจากรัฐบาลกลางก็สามารถเข้าถึงได้เร็วเท่านั้น การสร้างถนนให้ดี การสื่อสารที่เข้าถึงได้ดี สาธารณูปโภคที่ดี จึงเป็นอาวุธของรัฐบาลที่สามารถพ่นกาศภัย หรือลำเลียงทรัพยากรต่างๆ ให้เข้าหรือออกจากพื้นที่ได้โดยง่าย (Chandra, 2019) จึงเรียกได้ว่า การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานเป็นสิ่งที่ไม่เคยกำลังสร้างเสริมให้ตนเองมีความแข็งแกร่งมั่นคง นำไปสู่การทำให้มีอำนาจและความสามารถเพื่อพร้อมรับมือกับการป้องกันประเทศในอนาคต (TNB, 2020)

ด้านอำนาจและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เมื่อเกิดการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานแล้วจะทำให้อินเดียได้พัฒนาศักยภาพด้านอำนาจของตน ด้วยภาพจำของลาดักห์ในสายตานักท่องเที่ยวก็คือประเทศอินเดีย ต้องเดินทางไปประเทศอินเดีย จึงจะได้เจอกับลาดักห์ เป็นการย้ำชัดว่าดินแดนลาดักห์อยู่ภายใต้การปกครองของประเทศอินเดีย นอกเหนือจากนักท่องเที่ยว เรื่องของการท่องเที่ยวจึงจะยังทำให้ลาดักห์อยู่ในความสนใจและอยู่ในเวทีโลกเสมอ การมีประวัติศาสตร์ให้นักท่องเที่ยวและผู้สนใจได้ค้นหาเรียนรู้เป็นการย้ำเตือนถึงความขัดแย้งระหว่างพื้นที่ที่จะไม่เลือนหายไป ไม่ว่าจะพื้นที่จะได้คืนมาหรือไม่คืนมา ชื่อของพื้นที่พิพาทนั้นก็ยังคงตกอยู่ในหัวข้อการสนทนาอยู่เสมอ เมื่อคนท้องถิ่นของลาดักห์รู้สึกมีภาระผูกพันต่อประเทศ ก็จะทำให้อินเดียสามารถลดอิทธิพลจากจีนได้ เพราะด้วยบางพื้นที่ของจีนและอินเดียทับซ้อนกันและเป็นรอยต่อกัน (Chandra, 2019) อย่างเช่นทะเลสาบแปงกอนที่ทิเบตและลาดักห์ ก็จะทำให้ผู้คนที่อยู่อาศัยบริเวณนั้นรู้สึกว่ามี ความใกล้ชิดกันด้วยบรรพบุรุษและรากฐานทางวัฒนธรรม การทำให้คนลาดักห์สัมผัสได้ถึงความเป็น

อินเดียมากกว่า (ANI, 2020) จะลดความผูกพันที่มีต่อทิเบตอันอยู่ภายใต้การปกครองของจีนลง จนในที่สุดความรู้สึกการเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทางรากเหง้าจะเลือนหายไป เหลือเป็นเพียงการแบ่งแยกทางชนชาติด้วยเส้นเขตแดนแบ่งแยกประเทศ นอกจากนี้ยังจะเป็นการลดการขัดแย้งจากจีนเพราะจีนจะไม่สามารถโน้มน้าวหรือออกวาทกรรมที่เป็นขบวนการให้เกิดความขัดแย้งในพื้นที่ชายแดนเหมือนกับฝั่งแคชเมียร์และปากีสถานได้ เพราะคนลาดักห์คือคนอินเดีย (TNN, 2020) ด้วยความที่ว่าโมตีเป็นนายกรัฐมนตรีที่ฝึกฝนในเรื่องของชาตินิยม กระแสชาตินิยมจึงถูกส่งผ่านนโยบายของรัฐบาลอินเดียไปยังประชาชนมากขึ้น (Yadav, 2022) อินเดียกำลังทำให้ทุกคนรู้สึกถึงความเป็นชาตินิยมและเป็นความเป็นใหญ่ในภูมิภาคเอเชียใต้ด้วยขนาดของประเทศและระบบเศรษฐกิจ (VRRK/AKP, 2020) อีกทั้งอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของอินเดียอย่าง Bollywood ได้รับการพัฒนาอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาของนักแสดง สถานที่ถ่ายทำ ทำให้เป็นที่รู้จักไปทั่วโลกและค่อนข้างได้รับความนิยม ซึ่งกระแสนี้จะเป็นแรงต่อต้านต่ออิทธิพลจีนที่กำลังแผ่ขยายเข้าไปในทั่วพื้นที่ของเอเชีย

ในส่วนของการค้ากับประเทศที่มีพรมแดนติดกันอย่างจีน อินเดียมีกำลังทหารประมาณ 20,000 ถึง 25,000 นาย อยู่ในค่ายที่ตั้งประปรายอยู่ทั่วภูมิภาคลาดักห์และบนเส้นทางระหว่างแคว้น (Phunsog et al., 2020) การมีค่ายทหารของอินเดียตั้งเรียงรายตามแนวชายแดนก็เป็นความชัดเจนว่าต้องมีความสัมพันธ์บางอย่างระหว่างสองประเทศที่ยังดูจะไม่ค่อยราบรื่นเท่าไรนัก จีนและอินเดียมีเหตุการณ์ขัดแย้งที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมาโดยตลอดตั้งแต่อดีตที่ทำสงครามแย่งชิงพื้นที่กัน ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1950 ที่จีนต้องการเข้าควบคุมทิเบตแล้วต่อมากองทัพจีนและชาวทิเบตบางส่วนได้ลี้ภัยเข้ามาอยู่ที่ลาดักห์ในช่วงปี ค.ศ. 1959 นั่นก็เพราะได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากอินเดีย จีนจึงไม่พอใจอินเดีย แล้วในปัจจุบัน เมื่อลองกลับมามองภูมิรัฐศาสตร์ของจีนจะเห็นได้ว่าตอนนี้จีนกำลังครอบครองส่วนกำเนิดของแม่น้ำสายสำคัญที่สูงที่สุดในโลกอย่างธารน้ำแข็งยาร์ลุงซางโปที่อยู่ในเขตทิเบต มีอาณาบริเวณเดียวกับอากีไซ-ซิน แม่น้ำสายนี้มีความลึกมากและจะไหลตกลงไปยังร่องน้ำของเทือกเขาหิมาลัย เมื่อเริ่มละลายรวมกับธารน้ำแข็งหิมาลัยแล้วจึงกลายเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญสำหรับสิ่งมีชีวิตเบื้องล่าง นักวิชาการบางคนเชื่อว่า ความพยายามในการครอบครองทิเบตของจีน ก็เพื่อให้ได้ครอบครองต้นน้ำสายนี้ และมีข่าวออกมาว่าจีนกำลังจะสร้างเขื่อนที่แม่น้ำยาร์ลุงซางโปซึ่งจะกลายเป็นแหล่งพลังงานมหาศาล แต่จะทำให้หลายชีวิตในเขตรัฐอรุณาจัลประเทศและรัฐอัสสัมที่แม่น้ำพรหมบุตรอันเป็นแม่น้ำสาขาของยาร์ลุงซางโปไหลผ่านได้รับผลกระทบอย่างหนักจึงทำให้อินเดียไม่พอใจจีน (ThaiPublica, 2021) ส่วนอินเดียเองก็กำลังสร้างถนนเส้นยาวตามแนวเขตควบคุมเพื่อเชื่อมเส้นทางเข้ากับฐานทัพอากาศออร์ดี เบก โอดี (Daulat Beg

Oldi) ซึ่งเป็นฐานทัพที่ไม่ได้ใช้งานแล้วที่อยู่ใกล้พรมแดนจีน แต่อินเดียได้กลับมาเปิดใช้ทำการฐานทัพนี้อีกครั้ง ซึ่งการเปิดใช้งานฐานทัพนี้ทำให้จีนสงสัยว่าอินเดียอาจกำลังเตรียมเส้นทางเพื่อให้สะดวกต่อการเคลื่อนย้ายอาวุธยุทโธปกรณ์หากเกิดความขัดแย้งกันขึ้น เมื่อจีนได้บุกรุกเส้นเขตแดนมาสำรวจเส้นทางของอินเดียจึงเกิดการต่อสู้อันตรายระหว่างนายทหารจนมีคนเสียชีวิตที่หุบเขากัลวัน (Galwan valley) (อารีย์, 2020) นอกจากนี้ ในโลกสมัยใหม่ จีนและอินเดียยังมีเรื่องของความเป็นคู่แข่งทางเศรษฐกิจที่สำคัญ จีนคือตลาดขนาดใหญ่ของโลกและเป็นคู่แข่งอันดับสองของอินเดียรองลงมาจากรัฐอเมริกา ขณะที่อินเดียคือคู่แข่งที่สำคัญลำดับที่ 11 ของจีน การแข่งขันระหว่างจีนและอินเดียจึงไม่ใช่ความแตกต่างด้านอุดมการณ์ดังเช่นในโลกสมัยเก่า แต่เป็นความแตกต่างทางเศรษฐกิจ ซึ่งถ้าหากการเกิดความขัดแย้งกันอย่างรุนแรงจะทำให้ระบบเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศมีปัญหาหนัก โดยเฉพาะอินเดีย แต่ขณะเดียวกัน พันธมิตรที่สำคัญของอินเดียคือสหรัฐฯ ซึ่งค่อนข้างเป็นปรปักษ์ใหญ่กับจีน การดำเนินความสัมพันธ์ต่อกันของจีนจึงต้องระมัดระวัง แม้บรรยากาศระหว่างจีนและอินเดียจึงยังคงมีความตึงเครียด แต่ทั้งสองฝ่ายก็ยังคงต้องหาแนวทางเพื่อประนีประนอมและรักษาความสมดุลของความสัมพันธ์ไม่ให้เลวร้ายลงไปอีก (แก้วคุณอก, 2020)

ด้านเศรษฐกิจและสังคม จากที่ลาดักห์เคยเป็นดินแดนนอกความสนใจ นอกสายตา เป็นเหมือนอีกโลกหนึ่งของอินเดียที่เรียกได้ว่าเป็นญาติห่างๆที่ไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมกัน เมื่อการพัฒนาเข้าถึงทุกภาคส่วนของลาดักห์แล้ว ย่อมทำให้คนท้องถิ่นรู้สึกถึงการได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากรัฐบาลกลาง พวกเขาจะรับรู้ได้ว่าตนเองมีความเป็นอินเดียมากขึ้น เป็นส่วนหนึ่งที่แท้จริงของประเทศอินเดีย เพราะรัฐบาลกลางได้แสดงความเป็นเจ้าของพื้นที่ด้วยการอัดฉีดงบประมาณและมีการดำเนินนโยบายโดยตรงต่อพื้นที่ เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประเทศมากขึ้น เม็ดเงินที่ไหลเวียนจากการเดินทางเข้ามาของนักท่องเที่ยวด้วยการพัฒนาสภาพพื้นที่ให้ดีขึ้น เกิดการทำธุรกิจสถานประกอบการอย่างโรงแรม เกสต์เฮ้าส์ ร้านอาหาร สร้างรายได้ให้คนในพื้นที่ทั้งที่มีทักษะและไม่มีทักษะได้ถึงประมาณ 3,693 คน และสำหรับร้านค้ารายย่อยที่จดทะเบียนกับทางการเลห์ได้สร้างรายได้ให้คนจำนวนประมาณ 11,692 คน (Dolma, 2019) และด้วยการส่งเสริมผ่านอุตสาหกรรมภาพยนตร์ทำให้เกิดการจ้างงานมากขึ้นอย่างน้อย 150 คนต่อภาพยนตร์หนึ่งเรื่อง (DeloitteToucheTohmatsuIndia, 2018)

เมื่อเกิดการพัฒนาและการยกระดับทางเศรษฐกิจและสังคมแล้วด้วยเม็ดเงินที่มาจากการท่องเที่ยวแล้ว จะไม่มีคำว่าพื้นที่ชายแดนหรือพื้นที่ชายขอบ วิธีชีวิตผู้คนจะได้รับการยกระดับ เข้าถึงการศึกษา เข้าถึงความเจริญ (VRRK/AKP, 2020) จะค่อยๆกลายเป็นพื้นที่มั่นคงที่ยากต่อการ

แทรกแซงจากภายนอก แล้วพื้นที่นั้นจะกลายเป็นกลุ่มที่ “ต่อต้าน” เสียเอง หากจีนเกิดความพยายามที่จะช่วงชิงดินแดนหรือแบ่งแยกทรัพยากรออกจากกรรมสิทธิของคนในพื้นที่รอยต่อตรงนั้น เศรษฐกิจงบประมาณ ความเจริญ การศึกษา การพัฒนา สามารถเปลี่ยนพื้นที่อ่อนแอให้เป็นพื้นที่แข็งแกร่งได้ (VRRK/AKP, 2020)

สรุป

จากการที่อินเดียดำเนินนโยบายเพื่อเสริมสร้างให้พื้นที่ลาดักห์มีความมั่นคงและมีความชัดเจนในอาณาบริเวณของการครอบครอง จนผ่านการตกลงที่จะส่งเสริมพื้นที่อันไกลโพ้น ไกลสายตาผู้คน ให้กลายเป็นจุดมุ่งหมายของการเดินทางท่องเที่ยวผ่านประวัติศาสตร์มาหลายยุค ตั้งแต่ช่วงแรกเริ่มของนายกรัฐมนตรีคนแรกของอินเดียอย่าง Jawahar Lal Nehru เดินทางลงพื้นที่ในช่วงปี ค.ศ. 1949 เพื่อรับฟังเสียงสะท้อนของชาวพื้นเมืองลาดักห์ และถูกถ่ายทอดมายังบุตรสาวอย่างอินทิรา คานธี ในช่วงปี ค.ศ. 1974 ที่มีการริเริ่มแผนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในลาดักห์ และปี ค.ศ. 1982 ที่มีการออกแผนพัฒนาแห่งชาติเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญ และเกิดสัญญาณการพัฒนาหลังจากยุคของอินทิรา จนกระทั่งปี ค.ศ. 2004 ที่มานโมฮัน ซิงห์ ขึ้นรับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี การพัฒนาพื้นที่ก็ถูกทำให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถ่ายทอดมาจนถึงนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน นเรนทรา โมดี ที่เป็นผู้นำอินเดียมาตั้งแต่ปี 2019 เรียกได้ว่าช่วงหลังมานี้ การลงทุนและพัฒนาในลาดักห์เป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีความเข้มข้นอย่างมาก อินเดียเดินทางผลักดันให้ลาดักห์กลายเป็นดินแดนที่มีความสำคัญ มีสถานะที่มั่นคง มีการเติบโตทางเศรษฐกิจ และใช้ประโยชน์ที่มีในทางภูมิรัฐศาสตร์ผ่านการท่องเที่ยว ทั้งหมดเพื่อส่งเสริมอำนาจของอินเดียให้ยากต่อการช่วงชิงผลประโยชน์จากเพื่อนบ้านที่เก่งและฉลาดแต่ไม่มีมิตรอย่างจีน

อินเดียมีอาณาเขตฝั่งทิศเหนือติดกับจีน มีการตั้งค่ายทหารของทั้งสองประเทศตลอดเส้นแนวพรมแดน แต่การที่อินเดียมองเห็นความสำคัญของพื้นที่เปราะบางว่าจะสามารถใช้ประโยชน์จากพื้นที่ขัดแย้งให้กลายเป็นพื้นที่สำคัญทางเศรษฐกิจ ทำให้อินเดียเริ่มสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาพื้นที่นั้นให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวชื่อดังด้วยความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ทางธรรมชาติอันสวยงาม พหุวัฒนธรรมที่ผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมจากเจ้าของพื้นที่อย่างประเทศอินเดียและวัฒนธรรมดั้งเดิมจากกลุ่มชนที่เบตที่ย้ายมาตั้งรกรากที่ลาดักห์ การสร้างแรงดึงดูดให้ท่องเที่ยวเข้าไปเยือนลาดักห์ทำให้บริเวณที่อยู่ห่างไกลโลกภายนอกนั้นกลับกลายเป็นพื้นที่ที่เปิดรับสิ่งใหม่จากภายนอกทั่วทุกมุมโลก การย้าเตือนนักท่องเที่ยวที่กำลังเดินทางมาที่ลาดักห์ก็เป็นการย้าเตือนว่าคุณกำลังอยู่ในพรมแดนของอินเดีย วิชานักท่องเที่ยวบางประเทศต้องขอ ก็เป็นการแจ้งให้ทราบโดยทั่วไปว่าการเข้าไปเยือน

ดินแดนที่ตั้งอยู่ท่ามกลางหุบเขาบริเวณชายแดนนั้นต้องเป็นการขออนุมัติจากประเทศอินเดีย ต้องได้รับอนุญาตและมีใบผ่านทางจึงจะเดินทางไปทั่วทุกมุมของลาดักห์ได้ ในทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อินเดียกำลังสร้างหลักฐานที่ประจักษ์ชัดถึงความเป็นเจ้าของอาณาเขต หากจีนต้องการจะสร้างให้เกิดความปั่นป่วนหรือต้องการบุกรุกแย่งชิงพื้นที่ ก็เป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก เพราะนั่นหมายความว่า หากเกิดอันตรายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของผู้คน นั้นไม่ใช่พลเมืองของอินเดียแต่เพียงผู้เดียว แต่เป็นพลเมืองนานาชาติจากหลากหลายประเทศที่กำลังท่องเที่ยวในลาดักห์ จีนจะต้องมีปัญหากับประเทศอื่นด้วยถ้าหากเป็นต้นเหตุให้เกิดอันตรายอย่างมากกับชีวิตของพลเมืองจากประเทศพวกเขา สิ่งที่อินเดียกำลังทำจึงเป็นการอนุมานได้ว่า นอกเหนือจากการแสดงความเป็นเจ้าของอาณาเขตแล้ว อินเดียกำลังใช้นักท่องเที่ยวเป็นกันชนไม่ให้เกิดความรุนแรงด้วยเช่นกัน โดยที่ความสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยวนั้นก็สอดคล้องกับสิ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวไปเยี่ยมชมเป็นอย่างมาก ทะเลสาบแปงกองคือทะเลสาบที่สูงที่สุดในโลก มีความงดงามที่ยากจะอธิบายออกมาเป็นคำพูด ประชาสัมพันธ์สื่อหรือการโฆษณาที่ออกมาจึงเป็นการเชื้อเชิญให้ผู้คนได้เดินทางไปสัมผัสด้วยตาเปล่าของตนเอง แต่ทะเลสาบที่ว่านั้นเป็นพื้นที่ที่อยู่ตรงเส้นเขตแดนควบคุม (Line of Actual Control) เสียด้วย บางคนอาจคิดว่านี่คือเรื่องบังเอิญ แต่ในการดำเนินนโยบายต่างๆ ของฝ่ายบริหารประเทศต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์มาแล้ว จึงไม่มีสิ่งใดเป็นเรื่องบังเอิญอย่างแน่นอน อินเดียทราบดีอยู่แล้วว่านั่นเป็นพื้นที่ติดเขตชายแดน หากอินเดียคำนึงถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและคำนึงถึงปัญหาอันซับซ้อนที่จะตามมาหากเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ อินเดียจะต้องไม่อนุญาตให้พื้นที่นั้นเป็นพื้นที่ท่องเที่ยว แต่จะต้องปิดพื้นที่นั้นและโดยรอบไม่ให้เป็นที่รัศมีที่เข้าถึงได้โดยง่าย แต่อินเดียกำลังพลิกสถานการณ์ให้ตนเองเป็นผู้ที่ถือไพ่เหนือกว่าจีนด้วยการนำเอาพื้นที่เสี่ยงภัยมาเป็นข้อต่อรองไม่ให้จีนกระทำการใดๆ

เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายความต้องการลดอันตรายจากพื้นที่ขัดแย้ง อินเดียจึงต้องเปลี่ยนพื้นที่ขัดแย้งอย่างลาดักห์ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจภายใต้การดำเนินงานของรัฐบาลในสามยุค คือยุคของอินทิรา คานธี มานโมฮัน ซิงห์ และนเรนทรา คานธี เริ่มต้นจากการทำให้ลาดักห์เป็นที่รู้จักในเวทีโลกผ่านภาพยนตร์และการประชาสัมพันธ์ มีการทุ่มงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ให้พร้อมต่อการต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เห็นภาพอันน่าประทับใจของลาดักห์ผ่านภาพยนตร์และต้องการจะมาเยือนดินแดนนี้ด้วยตนเอง เมื่อลาดักห์เริ่มเป็นที่รู้จักและเป็นที่สนใจจากหลายฝ่าย ก็ออกแผนการพัฒนาพื้นที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้สะดวกต่อการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นไปอย่างที่ต้องการ และเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาพื้นที่ตามแผนที่วางไว้มากขึ้น รัฐบาลกลางก็ใช้อำนาจในการดึงลาดักห์เข้ามาอยู่ภายใต้การปกครองของ

ส่วนกลางโดยตรง ด้วยการยกเลิกสถานะดินแดนพิเศษแคชเมียร์ ทำให้ลาดักห์เป็นอิสระและไม่ขึ้นกับแคชเมียร์ กำหนดให้ลาดักห์เป็นดินแดนสหภาพและอยู่ภายใต้การบริหารงานที่ขึ้นตรงต่อรัฐบาลกลางอินเดียแทน ซึ่งก็ง่ายต่อการควบคุม และสร้างความชอบธรรมให้ส่วนกลางด้วยการทำให้คนท้องถิ่นเห็นพ้องต้องกันกับการเปลี่ยนแปลงดินแดนนี้

โดยสรุป การแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งด้วยการสนับสนุนการท่องเที่ยวจึงทำให้อินเดียได้พัฒนาพื้นที่ท่ามกลางหุบเขาที่อยู่นอกสายตาประชาคมโลกให้กลายมาเป็นพื้นที่ที่ถูกจับตามองจากโลกภายนอก เปรียบได้กับเวลาที่เจ้าบ้านไม่ได้อยู่ดูแลบ้านตนเองแต่ฝากให้เพื่อนบ้านช่วยสอดส่องดูแลความปลอดภัยแทนตนเอง หากมีผู้บุกรุกบ้านแล้วเป็นคดีความ เพื่อนบ้านก็สามารถเป็นพยานให้เจ้าบ้านได้ นโยบายของรัฐบาลกลางอินเดียต่อลาดักห์ก็ไม่ต่างกัน นอกจากนี้คือระบบโครงสร้างของลาดักห์มีความเจริญมากขึ้นจากการเติบโตทางเศรษฐกิจด้วยเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและได้รับเงินอุดหนุนการพัฒนาเชิงโครงสร้างจากรัฐบาลกลาง ซึ่งตรงนี้รัฐบาลกลางก็ทำตนเป็นเหมือนนักธุรกิจเมื่อลงทุนไปในช่วงแรกแล้วเห็นผลตอบแทนดี ก็ยินดีที่จะลงทุนด้วยงบก้อนใหญ่ขึ้นเพื่อให้ได้ผลกำไรมากขึ้น ยิ่งรัฐสนับสนุนเม็ดเงินแล้วเห็นว่าการทำให้ระบบโลจิสติกส์มีความสะดวกสบายช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ รัฐก็ยิ่งเร่งการพัฒนาและประชาสัมพันธ์เพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือนมากขึ้น ด้วยการพัฒนาปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานให้มีความทันสมัยและก้าวตามทันสังคมอื่น ดังนั้นด้วยความร่วมมือของทุกภาคส่วนในประเทศ การอุดหนุนจากรัฐผ่านการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว การพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ให้เป็นที่รู้จักไปทั่วโลกผ่านนักแสดงและสถานที่ถ่ายทำ การสร้างให้เกิดกระแสชาตินิยมผ่านกระบวนการขัดเกลาทางวัฒนธรรม ความฉลาดจากการสร้างจุดขายพื้นที่ด้วยการดึงเอาประเพณีวัฒนธรรมอันเก่าแก่ที่ถูกซ่อนให้หลีกเร้นจากโลกภายนอกที่ไม่มีผู้ใดเคยพบเห็นมาก่อนมานำเสนอ เหล่านี้ล้วนเป็นการเชิญชวนนักท่องเที่ยว เมื่อนักท่องเที่ยวจากนานาประเทศคราคร่ำในพื้นที่มากเท่าใด อินเดียก็ยิ่งมีความปลอดภัยมากขึ้นจากอิทธิพลของเพื่อนบ้านตัวโตอย่างจีน ทำให้สถานะดินแดนที่อดีตมีความขัดแย้งกันมาอย่างยาวนานกับจีนมีความมั่นคงมากขึ้น ยากที่จะบุกรุกจู่โจมได้ง่ายดังเช่นในอดีต เมื่อแผนการที่เสริมสร้างอำนาจให้อินเดียเช่นนี้เป็นปฏิปักษ์กับจีนอย่างชัดเจน ก็เป็นยากที่จีนจะดำเนินนโยบายใดๆต่อพื้นที่ที่หมายตาต้องการครอบครองไว้อย่างไม่เกินความสามารถดังเช่นเมื่อก่อน จีนเองต้องมึนงงที่รอบคอบ แยกแยะ และต้องแน่ใจว่าจะไม่ทำให้กระทบกับความสัมพันธ์กับหลายประเทศที่พลเมืองของประเทศเหล่านั้นกำลังท่องเที่ยวอยู่ในดินแดนลาดักห์ แม้ว่าจีนจะต้องการครอบครองเสี้ยวใดเสี้ยวหนึ่งของลาดักห์อันเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถสร้างผลประโยชน์ให้กับจีน แต่จีนก็ต้องทำการบ้านขบคิดถึงแนวทางการเข้าไปเกี่ยวข้องกับ

พื้นที่อย่างหนัก ซึ่งเป็นที่ชัดเจนแล้วว่าอินเดียไม่ยอมเป็นรองจีนอย่างแน่นอน การท่องเที่ยวเชิง
ภูมิศาสตร์ของอินเดียเป็นการดำเนินนโยบายลดความขัดแย้งบริเวณพื้นที่ชายแดนกับจีน หากไม่ใช่
การดำเนินการลดความขัดแย้งเพื่อให้เกิดสันติภาพระหว่างสองประเทศ แต่เป็นการลดความขัดแย้ง
ด้วยการสร้างเสริมอำนาจที่มั่นคงให้แก่เจ้าของดินแดนอย่างอินเดียเพื่อยับยั้งอิทธิพลจากเพื่อนบ้าน
อย่างจีนไม่ให้กล้าที่จะเข้ามารุกล้ำได้อย่างง่ายดายโดยปราศจากผลกระทบที่จะตามมา

บรรณานุกรม

- Administration. (2022, June 10). *Tourism*. Administration of Union Territory of Ladakh. Retrieved June 15 from <https://ladakh.nic.in/tourism/>
- Administration, D. (2022). *About District*. National Informatics Centre, Ministry of Electronics & Information Technology, Government of India. Retrieved April 29 from <https://kargil.nic.in/about-district/>
- The Jammu and Kashmir Reorganisation Act, 2019, (2019). <https://thc.nic.in/Central%20Governmental%20Acts/Jammu%20and%20Kashmir%20Reorganisation%20Act,%202019.pdf>
- AlJazeera. (2019, November 5). *As India takes direct control of Ladakh, locals wary of outsiders* <https://www.aljazeera.com/features/2019/11/5/as-india-takes-direct-control-of-ladakh-locals-wary-of-outsiders>
- Amin, F., & Nika, F. A. (2020). Tourism and Conflict *Journal of Sales, Service and Marketing Research*, 1(2), 7-13.
- ANI. (2020, July 3). *PM Modi in Ladakh: Era of expansionism is over, new age of development has come* <https://www.sify.com/news/pm-modi-in-ladakh-era-of-expansionism-is-over-new-age-of-development-has-come-news-national-uhdlakdcbeihe.html>
- Arora, A. (2018, July 27). *Magsaysay Award for genius who inspired Aamir Khan's role in '3 Idiots'* <https://www.sbs.com.au/language/english/magsaysay-award-for-genius-who-inspired-aamir-khan-s-role-in-3-idiots>
- Ashley, C. (1998). Tourism, Communities and National Policy: Namibia's Experience. *Development Policy Review*, 16, 339-344.
- Berghe, P. L. v. d., & Keyes, C. F. (1984). Introduction tourism and re-created ethnicity. *Annals of Tourism Research*, 11(3), 343-351. [https://doi.org/10.1016/0160-7383\(84\)90026-4](https://doi.org/10.1016/0160-7383(84)90026-4)
- Chandra, R. (2019, August 7). *View: Ladakh will greatly benefit from government's decision to make it into a Union Territory* <https://economictimes.indiatimes.com/news/politics-and-nation/view-ladakh-will-greatly-benefit-from-governments-decision-to-make-it-into-a-union-territory/articleshow/70577272.cms>

- Chang, T. C. (2000). Singapore's Little India: A Tourist Attraction [Research]. *Urban Studies*, 37(2), 343-348. <https://doi.org/10.1080/0042098002221>
- Chompunoot, C. (2022). *Sneak Away Leh-Ladakh + Kashmir*. Travel Around The World Magazine. Retrieved May 2 from <https://www.travelaroundtheworld-mag.com/travel/lehladakh-kashmir/>
- Climate in Leh Ladakh*. (2022). Leh Ladakh India. Retrieved May 30 from <https://www.lehladakhindia.com/climate/>
- Cook, S. (2021, May 27). *The Best Time to Visit Ladakh*. Trip Savvy Vacation Like a Pro. Retrieved May 30 from <https://www.tripsavvy.com/best-time-to-visit-ladakh-1539728>
- Correspondent, R. L. (2020, August 11). *Hill Council Leh launches consultation campaign for Leh Vision Document 2030*. Reach Ladakh Bulletin. Retrieved June 2 from <https://www.reachladakh.com/news/social-news/hill-council-leh-launches-consultation-campaign-for-leh-vision-document-2030>
- DeloitteTouchéTohmatsuIndia. (2018). *Economic Contribution of the Film and Television Industry in India, 2017*. M. P. A. A. Pacific. https://www.mpa-apac.org/wp-content/uploads/2018/05/India-ECR-2017_Final-Report.pdf
- Dhariwal, R. (2005). Tourist arrivals in India: how important are domestic disorders? [Research]. *Tourism Economics*, 11(2), 186-187. <https://doi.org.chula.idm.oclc.org/10.5367/0000000054183522>
- Dolma, Y. (2019). Tourism in Ladakh: Trends, Opportunities and Challenges 10(12), 979-985. Retrieved June 11 2022, from <https://www.ijser.org/researchpaper/Tourism-in-Ladakh-Trends-Opportunities-and-Challenges.pdf>
- Dowd, P. (2022). *The Nineteenth Bakula, Ngawang Lobzang Thubstan Choknor*. The Treasury of Lives. Retrieved May 30 from <https://treasuryoflives.org/biographies/view/Bakula-Ngawang-Lobzang-Thubstan-Choknor/13652>
- Dr. Bhim Rao Ambedkar College. (2022). Retrieved June 22 2022, from <http://www.drbramedkarcollege.ac.in/sites/default/files/Tourism%20policy%20of%20India%20%282%29.pdf>

- Dutta, A. N. (2019, August 5). *Modi govt began process to make Ladakh a Union Territory nearly a year ago* <https://theprint.in/india/modi-govt-began-process-to-make-ladakh-a-union-territory-nearly-a-year-ago/272466/>
- Elvig, K. (2012). Encounters of a Conflict Tourist: Concept and a Case Study of Northern Ireland [Research]. *Occam's Razor*, 2(2), 1-13.
- Ghosh, J. (2020, June 10). *Zorawar Singh Kahluria - Dogra General Who Conquered Ladakh, and Raided Tibet*. Indian Defence Research Wing. Retrieved June 10 from <https://idrw.org/zorawar-singh-kahluria-dogra-general-who-conquered-ladakh-and-raided-tibet/>
- Isaac, R. K. (2010). Moving from pilgrimage to responsible tourism: the case of Palestine. *Current Issues in Tourism*, 13(6), 580-587. <https://doi.org/10.1080/13683500903464218> (Moving from pilgrimage to responsible tourism: the case of Palestine)
- Jalalpour, S., & Shojaeifar, J. (2017). The Tourism Industry and The International Relations. *World Journal of Environmental Biosciences*, 6, 71. : www.environmentaljournals.org
- Kumar, A. (2019, November 8). *11 flights to Srinagar and Leh cancelled* <https://www.indiatoday.in/mail-today/story/11-flights-to-srinagar-and-leh-cancelled-1616867-2019-11-08>
- The Ladakh 2025 Vision Document*. (2022). National Informatics Centre, Ministry of Electronics & Information Technology, Government of India Retrieved from <https://cdn.s3waas.gov.in/s3291597a100aadd814d197af4f4bab3a7/uploads/2018/06/2018061732.pdf>
- Lundup, T. (2013). Contemporary Ladakh: Culture, Commodification and Tourism. *Institute of Peace and Conflict Studies*(238), 1. <http://www.jstor.com/stable/resrep09050>
- Mama, S. (2020, September 15). *Guide to Little India in Singapore: Food, Shopping, Temples & More*. Sassy Group Media Limited. Retrieved June 11 from <https://www.sassymamasg.com/little-india-guide/>
- Mishra, R., & Sajnani, M. (2017). Is Incredible India Campaign a reason for growth in tourism? A case study of Madhya Pradesh. *Amity Research Journal of Tourism, Aviation and Hospitality*, 2(2), 28-33. <https://www.researchgate.net/publication/344401678>

- Mittal, R. (2017, June). *Little India: A Cultural and Historical Precinct*. MuseSG. Retrieved June 11 from <https://www.roots.gov.sg/stories-landing/stories/little-india-a-cultural-and-historical-precinct/story>
- Pandey, S. (2019, August 9). *Tracing history of Ladakh's dynamic borders — from Tibetan empire to Sikh rule to J&K state* <https://theprint.in/india/tracing-history-of-ladakhs-dynamic-borders-from-tibetan-empire-to-sikh-rule-to-jk-state/274170/>
- Phunsog, C., Sangdup, T., Namgyal, I., Bano, Z., Spalgon, R., Chosjor, S., Namgyal, D., & Norboo, S. (2020). *Leh Vision 2030 Final Dec2020*. Delhi, India: Ladakh Autonomous Hill Development Council, Leh (LAHDC, Leh) Retrieved from <https://ladakh.iisindia.in/fd/Leh%20Vision%202030%20Final%20Dec2020.pdf>
- PRS. (2022). *The Jammu and Kashmir Reorganisation Bill, 2019*. PRS Legislative Research India. Retrieved July 10 from <https://prsindia.org/billtrack/the-jammu-and-kashmir-reorganisation-bill-2019>
- PTI. (2010, August 19). *'3 Idiots' School Opens Its Doors To Homeless, Orphans In Leh* <https://www.indiatvnews.com/news/india/039-3-idiots-039-school-opens-its-doors-to-homeless-orphans-in-leh-4295.html>
- PTI. (2013). *DNA India*. <https://www.dnaindia.com/india/report-pm-manmohan-singh-to-visit-leh-on-tuesday-1423632>
- Rashid, H. I. (2020, September 24). *Ladakh: People's Movement for 6th schedule writes to PM Modi* <https://economictimes.indiatimes.com/news/politics-and-nation/ladakh-peoples-movement-for-6th-schedule-writes-to-pm-modi/articleshow/78299524.cms?from=mdr>
- RediffEntertainmentBureau. (2006, May 25). *Aamir on Narmada: I won't apologise*. Rediff News. Retrieved June 15 from <https://www.rediff.com/movies/2006/may/25aamir1.htm>
- Roychowdhury, A. (2020, June 19). *Why Ladakh matters to India, China: history, geography, and strategy* <https://indianexpress.com/article/explained/why-ladakh-matters-to-india-and-china-lac-galwan-faceoff-6465198/>
- Singh, A. (2021, June 9). *Tourism in Ladakh: Why I travelled to Leh Ladakh in winters?* Travel See Write. Retrieved June 12 from <https://www.travelseewrite.com/tourism-in-ladakh-why-i-travelled-to-leh-ladakh-in-winters/>
- Singh, S. (2022, May 18). <https://www.pib.gov.in/PressReleasePage.aspx?PRID=1826395>

- Stepchenkova, S., Su, L., & Shichkova, E. (2019). Intention to travel internationally and domestically in unstable world [Research]. *INTERNATIONAL JOURNAL OF TOURISM CITIES*, 5(2), 232-246. <https://doi.org/10.1108/IJTC-01-2018-0012>
- ThaiPublica. (2021, February 10). จีนเตรียมสร้างเขื่อนใหญ่ที่สุดในโลก บนแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์ของทิเบต. Thai Publica. Retrieved June 1 from https://thaipublica.org/2021/02/china_yarlung-tsangpo-world-biggest-dam-project/
- Thomas, M. (2016, October 14). *Ladakh's tourism boom is slowly changing the age-old way of life in a corner of the Indian Himalayas*. Quartz India. <https://qz.com/india/808166/ladakh-a-tourist-boom-is-slowly-changing-the-age-old-way-of-life-in-the-indian-himalayas/>
- TNB. (2020). *Decisive action or retaining territory, questions Tharoor, mocks PM's Leh visit asking 'what can India expect'*. Times Now News. <https://www.timesnownews.com/india/article/decisive-action-or-retaining-territory-questions-tharoor-mocks-pms-leh-visit-asking-what-can-india-expect/616391>
- TNN. (2020, Aug 16). *From LoC to LAC, India has responded to aggression in same language: PM Modi* http://timesofindia.indiatimes.com/articleshow/77567373.cms?utm_source=contentofinterest&utm_medium=text&utm_campaign=cppst
- Tondup, D. (2022). *History of Ladakh*. Leh-Ladakh Taxi Booking. Retrieved May 5 from <https://www.leh-ladakh-taxi-booking.com/practical-info/history-of-ladakh>
- ummid.comNewsNetwork. (2020, July 4). *Images of former PMs visiting border resurface as Modi lands in Ladakh* <https://ummid.com/news/2020/july/03.07.2020/images-of-former-pms-visiting-border-resurface-as-modi-lands-in-ladakh.html>
- UNI, & PTI. (2005, June 13). *Let Siachen be a peace mountain: PM Rules out redrawing of established borders* <https://www.tribuneindia.com/2005/20050613/main1.htm>
- VRRK/AKP. (2020, Aug 15). *The Prime Minister Shri Narendra Modi addressed the Nation from the ramparts of the Red Fort on the 74th Independence Day* <https://pib.gov.in/PressReleaseIframePage.aspx?PRID=1646044>
- Wangchuk, R. N. (2021, May 27). *How Jawaharlal Nehru's First Visit to Ladakh Changed the Destiny of Its People*. the better india. Retrieved May 30 from

<https://www.thebetterindia.com/255770/ladakh-pandit-jawaharlal-nehru-first-visit-to-leh-kushok-bakula-rinpoche-death-anniversary-india-nor41/>

Weather in Ladakh. (2022). Indian Visit. Retrieved May 30 from <https://www.indianvisit.com/leh-ladakh/weather.html>

Yadav, P. (2022). *Modi govt 8 years: Ladakhi dress to Naga headgear, 8 times PM Modi showed communal harmony through his attire* <https://www.indiatvnews.com/trending/news/modi-govt-8-years-ladakhi-dress-naga-headgear-pm-modi-showed-communal-harmony-attires-pics-2022-05-29-778224>

แก้วคุณอก, ศ. (2020, June 17). ปัญหาความขัดแย้ง อินเดีย-จีนระลอกใหม่: ประวัติศาสตร์ ชาตินิยม และ ยุทธศาสตร์ การทหาร . The 101 .World. Retrieved May 28 from <https://www.the101.world/india-china-conflict-2020/>

อารีย์, ม. (2020, June 24). เปิดภูมิหลังความขัดแย้งจีน-อินเดีย จากปัญหาพรมแดนโหมกระพือกระแสดินิยม และโอกาสเกิดสงครามใหญ่. The Standard. Retrieved May 28 from <https://thestandard.co/china-india-border-conflict/>

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	CHOMPOONUT KHOTCHASO
วัน เดือน ปี เกิด	27 OCTOBER 1992
สถานที่เกิด	KALASIN
วุฒิการศึกษา	THAMMASAT UNIVERSITY

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY